

Naš tednik

kulturno - politično glasilo

Koroška

svetovnih in domačih dogodkov

3. leto / številka 18

V Celovcu, dne 2. maja 1951

Cena 55 grošev

Državni prezident

Zadnji tedni so v avstrijski politiki izpolnjeni z volilno propagando in ne manjkajo pri tem hudi očitki osebnega in gospodarskega značaja. Bo li ta način volilne borbe povečal ugled bodočega državnega predsednika? Dvomimo!

Državni predsednik je po ustavi prvi predstavnik države na znotraj in na zunanaj. On je tisti odločilni faktor, ki po ustavi lahko razpusti parlament in razpiše nove volitve. On je odločen pri imenovanju predsednika vlade, t. j. zveznega kanclerja. To se pravi, da prezident lahko odkloni osebo, katero je predlagala ena ali druga stranka za kanclerja. V tem polnomočju je prezidentu dana možnost, da neposredno močno posega v državno politično življenje.

Vsako postavu, katero sta parlament in zvezni svet sklenila, mora potrditi prezident s svojim podpisom. Če pa prezident tak podpis odkloni, ostane postava brez veljave.

V izrednih časih pa ima prezident po ustavi še posebno polnomočje, takozvani „Notverordnungsrecht“. V slučaju notranje revolucije ali kakih posebnih neredov prezident lahko po ustavi neposredno vzame v roke vodstvo državne politike.

Velikega pomena je tudi prezidentova pravica imenovanja članov za najvišje državno upravno in državno ustavno sodišče.

V zadnjih letih imamo v sosesčini primerov dovolj, da so dogodki na cesti in v obratih čez noč spremenili zunanji in notranji vid vse države. V takih slučajih pa je stanovitnost in odločnost državnega prezidenta odločilnega pomena.

Ne smemo prezreti, da je tudi zadržanje vrhovnega predstavnika države do Cerkev in njenih ustanov velikega pomena za volivca, ki naj odloča, komu bo dal z volilnim listkom svoje zaupanje.

Kot katoličani imamo iz zgoraj navedenih vidikov ne samo pravico, marveč tudi dolžnost soodločevanja z glasovnico.

Zadeva pa je taka, da seve pri volitvi osebe kandidata ne moremo ločiti od stranke, ki ga je postavila. Stranko pa v prvi vrsti presojamo iz svojega vsakdanjega doživljanja. Vaški, občinski in deželni dogodki so merilo za kakovost stranke. Na teh dogodkih pa vidimo kot katoliki tako malo katoliškega zadržanja, da nam je odločitev na volitvah zelo težka, čeprav vidimo pred seboj možo oziroma moža, ki bi osebno v svetovno nazornem pogledu odgovarjal našemu gledanju.

Smo pa tudi Slovenci! Tudi kot Slovenci bomo morali po svoji državljanski dolžnosti odločiti 6. maja. Tudi ta odločitev je težka, ker ne vidimo pred seboj moža, ki bo zastavil odločno besedo za resnično in dejansko enakopravnost obeh narodov v deželi.

Zadnji tedni so odgrnili v tem pogledu marsikatero krinko in razgalili resnico. Resnica pa je taka, da bi slovenske glasove rade imele vse stranke, da te glasove tudi deloma imajo, da pa so vse stranke daleč oddaljene od spoznanja, da jim slovenski glasovi nalagajo dolžnosti do slovenske kulturne celote. Dokler stojijo stranki na vodstva na stališču, da pomeni odana glasovnica priznanje k nemštvu in odpoved Slovencev od svoje naravne in pravne pravice po resnični in dejanski enakopravnosti, tako dolgo nam je onemogočeno, da bi se zavzeli za katerega koli kandidata.

Komunistična ofenziva na Koreji

Pred tednom so začele severnokorejske in komunistične kitajske čete z ofenzivo proti četam Združenih narodov, ki so se po prekoračenju 38. vzporednika ponovno bližale glavnemu mestu Severne Koreje. To spomladansko komunistično ofenzivo so že dalje časa napovedovali.

Po nekaj dneh komunističnih napadov, v katerih cenijo izgube komunističnih čet na 70.000 mož na ujetih, ranjenih in mrtvih, so se umaknile čete Združenih narodov proti jugu v smeri Soeula, glavnega mesta Južne Koreje.

V nedeljo zvečer je začelo topništvo komunističnih čet s silnim topniškim obstreljevanjem postojank Združenih nar-

odov pred Soeulom, za katerega se v sedanji korejski vojni že petič vršijo hudi boji.

Ameriški poveljnik 8. ameriške armade na Koreji, general Fleet, je izjavil, da ne bo ameriško poveljstvo žrtvovalo po nepotrebnem nobenega ameriškega vojaka. Zaradi strateške važnosti mesta Soeula pa bodo poizkušale čete Združenih narodov zaustaviti komunistične čete pred Soeulom.

Medtem je prebivalstvo Soeula že zapustilo mesto in korejski socialni minister je izjavil, da so naselili 400.000 prebivalcev tega mesta južno od reke Han.

Brezplodna posvetovanja

V Parizu si zastopniki zunanjih ministrov štirih velesil še vedno precej brezuspešno prizadevajo, da bi sestavili dnevni red za nameravano konferenco štirih zunanjih ministrov. Zastopniki so imeli že 40 sej za sestavo dnevnega reda. Predviden dnevni red konference štirih zunanjih ministrov naj bi bil po predlogu zastopnikov zapadnih velesil sledeči:

1. Razprava o mirovnih pogodbah z Italijo, Romunijo, Bolgarijo in Madžarsko. Nadalje razprava o četvornem sporazumu o Nemčiji in Avstriji.

2. Razprava o mirovni pogodbi z Italijo še posebej, v kolikor zadeva to vprašanje ureditev Svobodnega tržiškega ozemlja.

Sovjetski zastopnik Gromiko je kot odgovor na ta predlog zapadnih velesil odgovoril, da ne more dati dokončne izjave o morebitnem sprejemu gornjih predlogov po Sovjetski zvezi in je nadalje izjavil, da Sovjetska zveza nikakor ni pripravljena še nadalje popuščati zapadnim velesilam. Posebej je sovjetski zastopnik Gromiko zahteval dvojce:

1. Zapadne sile morajo sprejeti sovjetski predlog o razpravljanju ureditve tržiškega vprašanja.

2. Vprašanje avstrijske državne pogodbe ne spada na dnevni red morebitne konference zunanjih ministrov štirih velesil.

Petrolejski vrelci v Perziji

Zaradi sklepov o podržavljenju petrolejskih vrelcev v Perziji je sklicala britanska vlada za ponedeljek izredno vladno sejo. Seji je predsedoval britanski ministrski predsednik Clement Attlee, ki se je vrnil te dni z zdravljenja v bolnici.

Zastopnik britanske vlade je izjavil, da smatra britanska vlada vsak enostranski sklep o podržavljenju kot protizakonit in ga bo morala zato zavrniti.

Zaradi težkoč pri izvedbi sklepa o podržavljenju petrolejske industrije je odstopil dosedanji ministrski predsednik Hussain Ali in perzijski šah je poveril sestavo nove vlade Musavik-u. Ta je že izdelal nov predlog v izvedbi podržavljenja petrolejske industrije in je parlament ta predlog že soglasno odobril.

Načrt novega ministrskega predsednika predvideva takojšnji prevzem vseh naprav Anglo-iranske petrolejske družbe in vpostavitve 12-članskega odbora za

prevzem in upravljanje vseh naprav petrolejske industrije v Perziji.

(Opozorjamo tudi na članek „Perzijski petrolej“) na 2. strani današnje številke „Našega tednika“).

Trygve Lie v Jeruzalemu

Glavni tajnik Združenih narodov, ki je obiskal Jugoslavijo, Grčijo in Turčijo, nadaljuje s svojim političnim potovanjem po deželah bližnjega Vzhoda. V nedeljo je prispel Trygve Lie v Jeruzalem, kjer se je razgovarjal najprej s predsednikom izraelske države, nato pa se je dalje časa mudil pri predsedniku izraelske vlade, Ben Gurianu.

Trygve Lie bo obiskal še nekatera mesta na bližnjem Vzhodu in ob Sredozemskem morju.

Zunanja trgov. Jugoslavije

V Beogradu so ustanovili posebno trgovsko agenturo (= posredovalnico), katere naloga bo čim bolj poživiti izmenjavo blaga med Jugoslavijo in inozemstvom.

Novo cene za mleko

Predsednik deželne kmetijske zbornice in načelnik koroške kmečke zveze sta z ozirom na to, da ni bilo mogoče doseči pri pogajanjih z zastopniki delavske zveze zvišanja cen za mleko za celo državo, izdala proglas na kmete in potrošnike.

V proglasu je rečeno, da sta se kmetijska zbornica in kmečka zveza odločili, da na Koroškem sami uredita cene za mleko.

Zato bodo mlekarske zadruge od 1. maja t. l. naprej prodajale mleko, maslo in skuto po takih cenah, da bodo mogle

AMAZONE

nočna srajca S. 69.— za poletje in dopust.
Spodnja obleka z vlogami čipk S. 37.80
v vseh modnih barvah.

Grüner

Celovec - Klagenfurt, Burggasse

Opozorila naročnikom!

Zaradi zvišanja cen rotacijskemu papirju, barvam, kovinam in drugim tiskarskim potrebščinam ter radi zvišanja delavskih plač je bilo vse avstrijsko časopisje prisiljeno, da zviša naročnino s prvim majem in sicer do 50% sedanje naročnine.

Tudi uprava našega lista je zaradi gornjih razlogov prisiljena, da zviša naročnino „Našemu tedniku“. To zvišanje naročnine stopi pri drobni prodaji v veljavo z desetim majem t. l. in bo cena posamezni številki od 19. številke naprej 70 GROŠEV. Kdor plača naročnino do konca junija tekočega leta za celo leto, plača samo po dva šilinga na mesec.

Od prvega julija naprej pa je naročnina za „Naš tednik“ mesečno tri šilinge.

Za inozemstvo je naročnina s poštno vred določena od 1. maja t. l. na tri USA dolarje letno za vse one, ki naročnine še niso plačali. Za one inozemske naročnike, ki so letos plačali že naročnino do konca leta, se cena ne spremeni.

Vse naročnike opozarjamo, da plačajo naročnino po položnici, katero bomo priložili binkoštni številki.

KRATKE VESTI

V Španiji je prišlo začetkom prošlega tedna zopet do obsežnih stavk, posebno v severnem delu Španije, kjer prebivajo Baski, narod, ki je znan po svojih separatističnih stremeljenjih. Franko je imel s tem narodom že dovolj opravka.

Stavke so povzročile naraščajoče cene in delavci so zahtevali, da jim podjetniki povišajo mezde. Oblasti so napovedale ostre ukrepe proti stavkajočim in sredi preteklega tedna so stavke že skoro pnehale. — Vsekakor kaže, da so tudi v Španiji hude gospodarske težave, čeravno avtoritarni Frankov režim s trdo roko poskuša preprečiti večje težave ali celo nemire.

V Kalkuti v Indiji je izbruhnila zopet črna kuga. Še huje kot črna kuga pa mori med prebivalci kolera. Vzrok tem epidemijam, ki so v tem kraju tako pogoste, so slabe higienske razmere. Vlada samostojnega indijskega dominiona se sicer zelo prizadeva, da odpomore tem nedostatom.

Na Portugalskem je umrl dolgoletni državni prezident Cormona. Za kandidaturu na izpraznjeno predsedniško mesto bodo po sklepu parlamenta prišli v poštev taki, ki imajo „politično sposobnost“. Opozicija vidi v tem nedemokratsko postopanje, kot pač portugalski režim velja deloma v svetu kot avtoritaren režim.

Končana so pogajanja o zvišanju cen čevljev in usnju. Do 30. junija je po tem sporazumu med tovarnami usnja in čevljev ter zastopniki trgovine in potrošnikov dovoljeno zvišati cene čevljev največ za 6%, usnju pa največ za 10%. — Še nadalje bodo v prodaji ERP-čevlji in sicer ženski po 108.—, moški pa po 120.— šilingov.

Tekstilije, perilo, delavske obleke
najbolj ocenjeni pri

JULIUS SANTER

Celovec - Klagenfurt, Domgasse 14

Komunistične oborožene sile

Britansko vojno ministrstvo je objavilo podatke o sovjetskih in kitajskih komunističnih silah. Po cenitvi merodajnih vojaških strokovnjakov imata kitajska in komunistična vojska vsaka po 4 milijone mož.

Sovjetska kopna vojska ima približno 175 divizij in približno 2,800.000 mož, in sicer brez topniških in protiletalskih divizij ter oddelkov pomožne vojske. Če prštejemo oborožene sile notranjega ministrstva in ministrstva državne varnosti ter letalstva in vojne mornarice, presega število moštva 4 milijone.

Sovjetske kopne divizije so organizirane v strelske in motorizirane armade. Vsaka motorizirana armada ima dve tankovski diviziji in dve motorizirani diviziji, z ostalimi pomožnimi rodovi orožja.

Sovjetske strelske armade imajo po dva do tri zbere strelcev. Vsak strelski zbor ima dve diviziji strelcev, eno motorizirano divizijo in ostalo pomožno orožje.

Sovjetski vojaški rok traja 2 do 3 leta. Posebno usposobljeni civilisti morajo služiti v vojski celo 4 do 5 let in še več, po ukazu, ki so ga leta 1945 le ustno objavili sovjetskim zasedbenim četam v Evropi.

Sovjetske oborožene sile so prepletene z dvema gostima mrežama obveščevalne službe. Eno je organizirala strankina komunistična mladinska organizacija, drugo pa ministrstvo za državno varnost.

Obveščevalna služba ministrstva za državno varnost pa je splošna in obsega vse, kajti njeni člani vohunijo tudi med partiji in komunistično mladino in neopazeno celo med svojimi lastnimi sotrudniki. Zato živijo vsi v strahu pred ovadbami in si ne upajo niti v najožjem krogu prijateljev izraziti svojega nezadovoljstva.

V primeri z zahodnimi državami je hrana v sovjetski vojski zelo enostavna. Za obrok dobi vojak juho z zelo majhnim koščkom mesa ali ribe in kruh. Častniki si lahko privoščijo priboljšek, ki si ga lahko kupijo v posebnih državnih trgovinah. Ostali čini dobivajo nekoliko gramov zelo preprostega tobaka. Sicer ni rečeno, da so sovjetski vojski s to hrano nezadovoljni. Saj niti v njihovem vsakdanjem življenju nimajo obilne hrane.

Moramo še omeniti, da v sovjetski vojski neumorno deluje politični propagandni stroj.

Izobrazba moštva je nižja kot na Zahodu: Boljše izobraženi ostajajo namreč pri delu v industriji, ali pa služijo v mornarici in letalstvu, če niso v polvojaški policijski službi. Mnogo mlajših poveljnikov in ogromna večina ostalih nižjih častnikov ter moštva nima nobene pobude, deloma, ker se bojijo, da bi pogrešili, deloma pa, ker se držijo mrtve črke bolj kot smisla ukazov.

Sovjetskega državljanca vojaško urijo od njegovega petnajstega leta. Za časa vojaškega roka, ki traja dvakrat toliko kot na Zahodu, so vojaške vaje zelo po-

goste in stroge. Vojaška uprava je na boljše zelo pomanjkljiva in improvizirana. Moštvo dobiva le malo dopusta.

Tudi kitajske komunistične oborožene sile imajo vsega skupaj — v številni mornarico, letalstvo in vse ostale kopne oborožene sile — 4 milijone mož. Redna vojska ima približno 80 armad s skupnim moštvom dveh in pol milijona.

Kitajska vojska ni tako odvisna od oskrbovanja kot je zahodna, ker se njeni vojaki zadovoljujejo z najbolj skromno hrano. V glavnem se hranijo z rižem in zelenjavo ali moko. Kljub temu so vojski boljše hranjeni kot pa kitajski civi-

listi. Kitajska komunistična vojska je ravno tako pod političnim nadzorstvom kot sovjetska. Politične komisarije najdemo v vseh večjih enotah, v manjših pa vršijo njihovo službo člani komunistične stranke. Razen v bitkah morajo vse odločitve vojaških poveljnikov odobriti politični komisariji ali njihovi namestniki. Kitajskega vojaka odlikujejo pogum, žilavost in odpornost. Kitajski vojak je vesel in dovtipen, pri tem pa zelo skromen in se bori z najmanjšimi sredstvi, v življenju in v vojski. Kitajski vojak je bisiter, toda neizobražen, otročji, razburljiv in nepreračunljiv.

Perzijski petrolej

Perzijski parlament je sprejel pred kratkim zakon o poddržavljenju petrolejskih vrelcev v Perziji. Te vrelce izkorišča Anglo-iranska družba, v kateri pa imajo Angleži glavno besedo, ker so tudi oni dali za ureditev naprav črpanja in čiščenja petroleja potrebni kapital na razpolago.

Anglo-iranska družba daje perzijskemu finančnemu ministrstvu po pogodbi letno okrog 13 milijonov funtov šterlingov (= okroglo 850 milijonov šilingov) in zaposluje veliko število Perzijcev vseh slojev.

V zvezi s sklepom o poddržavljenju petrolejskih vrelcev in naprav, ki so v zvezi s črpanjem petroleja, prinašamo članek, ki ga je napisal londonski list "Times":

"Petrolej sam je že narodna last. Šestdesetletna najemna pogodba, ki poteče šele leta 1993, dovoljuje anglo-iranski petrolejski družbi, da sme črpati, čistiti in prodajati petrolej, v zameno pa plačuje določeno tantjemo.

Ze nekaj časa je v Perziji gibanje proti temu, da bi dali v najem petrolejska ležišča. To gibanje je dobilo mnogo sile in obsežno podporo iz narodnih teženj, ki se sedaj dvigajo s svežo močjo po vsem svetu. Toda v precejšnji meri vodi-

jo gibanje ljudje, ki imajo posebne interese s perzijsko politiko.

Mnogi Perzijci menijo, da največja in najdonosnejša industrija v državi ne bi smela biti pod tujim nadzorstvom. Mnogi drugi mislijo, da bi morala biti Perzija deležna v večji meri njenega dobička.

Zahteva po poddržavljenju petrolejske industrije je padla sedaj, ko ima novi ministrski predsednik pred seboj novo in res važno ponudbo anglo-iranske petrolejske družbe, katero je vlada prejela pred nedavnim. Družba ponuja sedaj Perziji, da bi obe uživali enak del dobička.

Šah in reformatorji morajo sedaj izbrati in se odločiti ali za to ponudbo ali pa za nasvet perzijskega parlamenta."

List "Manchester Guardian" pa piše:

"Četudi britanska vlada ni neposredno prizadeta pri koristih anglo-iranske petrolejske družbe, bi bilo popolnoma razumljivo, da ne more stati ob strani, ko grozi temu velikemu delu britanske podjetnosti nevarnost, da bi ga zaplenili. Anglo-iranska petrolejska družba je zgradila ob perzijskem zalivu največjo petrolejsko čistilnico na svetu. Dobave iz bogatih petrolejskih ležišč v Perziji so postale sestavni del svetovne trgovine in nobene-ga dvoma ni, da se to vprašanje kar naj resneje tiče britanskega naroda."

Ameriška oporišča na Grönlandiji

Ameriško zunanje ministrstvo je te dni sporočilo, da so Združene države podpisale s Dansko sporazum, ki ureja uporabo gotovih vojaško važnih naprav na grönlandskem otoku za skupno obrambo. Sporazum stopi v veljavo, ko ga potrdi danski parlament.

Pogodba ima tri glavne točke:

1. Vojaško oporišče v pristanišču Grönadal na Grönlandiji smejo uporabljati tudi Združene države in ostale države Atlantskega sporazuma.

2. Zgrajena in urejena bodo še nadaljna vojaška oporišča, ki bodo tudi na razpolago Združenim državam.

NEZADOVOLJNI KOMUNISTI

V nedeljo je bilo tudi v Franciji zborovanje desidentov francoske komunistične stranke. Kakor sta v Italiji Magnani in Cucchi izstopila iz italijanske komunistične stranke in ustanovila posebno stranko, ki ne bi bila pod nadzorstvom in vodstvom Moskve, tako nameravajo nekaj podobnega tudi nekateri vodilni francoski komunisti.

Nova skupina francoskih nezadovoljnih komunistov bo izdala poseben program na narod.

ZDRUŽENE DRŽAVE ZAHTEVAJO VRAČILO LADIJ

Vlada Združenih držav je sklenila, da predloži vprašanje ureditve medvojnih dolgov Sovjetske zveze za dobavljeni vojni material posebnemu mednarodnemu razsodišču, ker ni bilo mogoče doseči sporazuma z neposrednimi pogajanjmi.

Pač pa bo ameriška vlada še nadaljevala s pogajanjmi s sovjetskim zastopnikom v Washingtonu, Panjuškim, o vračanju ladij, ki jih je med vojno ameriška vlada posodila Sovjetski zvezi.

3. Predvidena je medsebojna pomoč v izmenjavi osebja in geodetskih meritev med Dansko in Združenimi državami.

AMERIKA IN SOVJETSKA ZVEZA

Združene države so Sovjetski zvezi v vojni proti Hitlerju poslale sledečo vojaško pomoč: nad 14.700 letal, 7000 tankov, 52.000 jeepov, 35.000 motornih koles, 375.000 tovornih avtomobilov, 186 ladij. Razen tega so Združene države poslale v Sovjetsko zvezo ogromne količine komunikacijskega materiala, sanitetnih potrebščin in raznega drugega strateško važnega blaga.

Zbornica za obrtno gospodarstvo in industrijski odsek zveze zasebnih nameščencev sta se sporazumeli o 10%-nem zvišanju plač in to od 1. aprila naprej. Sporazum še ne velja za nameščence živilskih podjetij.

Dne 27. aprila je eksplodirala v pristanišču Gibraltar britanska municijska ladja "Badenham". Na ladji je bilo 1000 ton municije. Vsled eksplozije so popokale skoraj vse okenske šipe v mestu, več poslopij je porušeni, 8 oseb je mrtvih, 7 težje in 12 lažje ranjenih. — Od ladje ni nobenih ostankov več.

Na progi St. Gotthard v Švici je plaz iztiril lokomotivo, poštni voz in jeditilni voz brzovlaka. Pri tem je bil ubit kuhar jeditilnega voza, 6 uslužbencev in 2 potnika sta bila ranjena.

V Floridi v Združenih državah sta se v zraku zaleteli drugo ob drugo dve letali. Od teh je bilo eno potniško letalo s 34 potniki. Obe letali sta razbiti padli v morje, potniki so mrtvi.

Na glavnem kolodvoru v Yokohami na Japonskem se je vnel vlak, ko je privozil na postajo. Pri tem je bilo v gorečem vlaku mrtvih nad 100 oseb in nad 200 oseb je težje poškodovanih.

OROŽJE ZA JUGOSLAVIJO

Ameriško zunanje ministrstvo je objavilo pogoje ameriškega posojila Jugoslaviji v znesku 29 milijonov dolarjev. Najvažnejše je, da bo ameriška vlada imela nadzorstvo nad uporabo kupljenega blaga in da je Jugoslavija pristala na to, da bo v zameno dobavljala Združenim državam take surovine, ki jih te potrebujejo. To posojilo je namenjeno predvsem za vojaške dobave, dovolitev posojila pa je posledica sklepa Združenih držav, da pomagajo Titu braniti državo pred sovjetskim napadom, bodisi neposrednim ali posrednim preko tretje sile.

V zvezi s tem posojilom poudarja ameriški dnevnik "New York Times": "Jugoslavoani so tvegali odločen in usoden korak, ko so se obrnili na Washington, naj jim da sredstva za odpor proti Moskvi. Pri tem pa tvegajo tudi Združene države in naša pomoč še ne pomeni, da podpiramo jugoslovansko obliko vlade. To je le poteza za okrepitev zahodne obrambe in priznanje, da ima Jugoslavija ne glede na njen političen režim važen strateški položaj."

AMERIKA POŠILJA ŽITO V INDIJO

Ameriški zunanji minister Acheson je poročal na tajni seji senatnega zunanje-političnega odbora, ki proučuje zakonski osnutek za pošiljanje žita v Indijo. Po tem osnutku bi morali poslati v Indijo dva milijona ton žita za prehrano indijskega prebivalstva, ki je resno ogroženo zaradi pihle lanskoletne žetve, katero je pripisati poplavam in potresom.

VOLITVE V AVSTRALIJI

Ker se je senat v Avstraliji upiral izvedbi vladnega sklepa o prepovedi komunistične stranke, kateri sklep je odobrila tudi poslanska zbornica, sta bila razpuščena senat in poslanska zbornica; nove volitve pa so bile prejšnjo soboto.

Točni podatki v izidu volitev še niso znani. Vendar pa je gotovo, da je v poslanski zbornici dosedanja vladna skupina (liberalna in kmečka stranka) obdržala večino. Izid volitev v senat bo znal šele tekom tedna.

ERP-POMOČ OSTANE

Uprava za gospodarsko sodelovanje je objavila, da bo tudi v bodoče v istem obsegu pošiljala žito in krušne žitarice evropskim državam Marshallovega načrta, kljub temu, da je v Evropi proizvodnja na tem področju zelo napredovala. Vendar pa ta proizvodnja ne zadostuje naraščajočemu povpraševanju, ki je posledica naraščanja evropskega prebivalstva. Zato bo ERP v bodoče pošiljala povprečno količino krušnih žitaric iz let 1946—1950.

TRETJE LETO MARSHALLOVEGA NAČRTA

Uprava za gospodarsko sodelovanje je objavila skupen pregled odobritev za nakupe evropskih držav Marshallovega načrta, ki so dosegli v tretjem letu obstoja ECA skupaj 2.369.469.000 dolarjev. Iz pregleda je razvidno, da se povpraševanje držav Marshallovega načrta po ameriških dolarjih za nakup hrane zmanjšuje.

ECA je v prvem letu izvajanja Marshallovega načrta nakazala 4.767.239.000 dolarjev, v drugem letu pa 3.959.211.000 dolarjev.

Iz pregleda je razvidno, da so evropske države potrebovale za uvoz hrane in poljskih pridelkov v 3. letu 949.606.000 dolarjev in za uvoz industrijskega blaga 904.775.000 dolarjev, torej za vsako področje enak znesek.

CERKEV NA BOLGARSKEM

V Carigrad so prišla podrobna poročila o načinih, kako bolgarska vlada vodi borbo proti cerkvi. Bolgarski mladini je prepovedano hoditi v cerkev.

Stari ljudje lahko hodijo v cerkev, toda skupine komunistov se zbirajo pred cerkvijo in povzročajo nemire ali prekinjejo električno luč.

Če vidijo v cerkvi komuniste, ga izključijo iz komunistične stranke. Prepovedali so molitev v šoli.

Če se duhovniki ne držijo na prižnici navodil komunistične stranke, jih preganjajo in jim ne dajo plače. Ovirajo duhovnike pri obiskovanju njihovih župnij, posebno če so oddaljene. Duhovniki morajo imeti vedno novo dovolilnico za obiskovanje svojih župnij in večkrat jim oblasti nočejo izdati dovolilnice.

ECA UKINILA POMOČ BELGIJI

Uprava za gospodarsko sodelovanje je ustavila nadaljnjo pomoč Belgiji, dokler se zadovoljivo ne uredi odlok belgijskega sodišča, ki ga je podprla belgijska vlada in na podlagi katerega je neka zasebna belgijska tvrdka zasegla 7 milijonov dolarjev iz nakazil Marshallovega načrta Grčiji. Uprava za gospodarsko sodelovanje je nakazala bruseljski banki večji kredit za nakup jeklenih tračnic za Grčijo pri različnih belgijskih tvrdkah. Omenjeno belgijsko podjetje pa je zaseglo od tega kredita 7.000.000 dolarjev za račun petindvajset let starega dolga grške vlade. Uprava za gospodarsko sodelovanje se je postavila na stališče, da ne bo pristala na to, da bi uporabljali denar ameriške pomoči za kritje starih dolgov.

VOLITVE NA JAPONSKEM

Prejšnjo nedeljo so bile občinske volitve na Japonskem. V 200 mestih in v večini podeželskih občin so dobili v občinskih zastopstvih večino konservativci. Tudi v nekaterih mestih (Osaka, Yokohama) so socialisti izgubili dosedanjo večino.

Komunisti so silno nazadovali. V večjih mestih ni bil izvoljen nobeden komunistični kandidat.

Pri župniku-slikarju

V ŠMIKLAVŽU NA DRAVI

Slovenska Koroška je pokrajinsko lepa zemlja. Kjerkoli jo gledaš, povsod ti razgrinja svoje čare. Nima visokih gora in ledenikov, kot nemški del dežele, tudi nima široko razprostrtih gorskih gmot, zato pa na severu in jugu, vzhodu in zahodu ravno toliko gorovja, da nastane lep okvir. V tem okviru se nahaja slika, ki kaže s travniki in njivami preprežene poljane, dolge srebrne niti rek, temnozeleno mirna jezera, razrite grape hudo-urnikov, senčne in hladne lesove, zložne hribočke, vmes posejane vasi, po višinah cerkve in sem ter tja hiteče poti, ki skrebe, da ta tkanina ne razpade. K temu prihajata še luč in zrak, ki bistveno oblikujeta krajino.

Ta slika se neštokrat ponavlja, pa stoj na Karavankah, na Dobraču, na Osojščici, na Komlju, na Peci, pri sv. Rozaliji, pri Št. Jurju Klopinskem, na Obirju, na Zingarici ali na Senkocjanu. Nad to lepoto si zadivljen, ponoči se ti prikazuje v sanjah kot bajna pokrajina, in Pernhart, ki je tako ljubil visoke gore in ledenike, jo je že zgodaj začel oblikovati v svojih podobah in bi jo bil zagotovo vedno bolj, če bi bil še živel.

Koroška zemlja ima pa tudi v svojih skritih koticah lepote, ki niso tako obsežne kot te slike, zato pa tembolj idilične: Na robovih lesov osamljena drevesa, bujno zeleneči logi, žuboreči potoki, gmajnice in lesovi v Podjuni, samotni križi na razpotjih, na katerih se lahko odločiš v vse strani sveta, stare lesene kočice z globoko dol potegnjenimi čopi, podružnične cerkvice s stolpiči sredi strehe in prijazno vabečimi senčnimi lopami, bujne lipe po gorinah in vaseh, procesije ostrvi in starinski stogi, k razmišljanju spodbujajoče stezice in barve, barve — slikar, kje si, da bi to naslikal?

To vprašanje se mi je nenadoma izvililo iz usta, ko sem lani, lepega jesenskega popoldneva hodil iz Št. Janža v Kaplo, pod goro, in strmel v lepoto krajine, njenih zelenih trav, mično razpostavljenih grmov, v obrobajočo steno Gur nad Dravo, v nizko ležeči zapadni horicont, ki je žarel v vsem blešku pozno popoldanskih barv in sončne luči. Slikar, kje si? In zmotil sem s tem oba gospoda, ki sta me spremljala, v njunem razgovoru, tihočem se čebel, namreč kapelskega in šentjanskega.

Zima je prinesla odgovor na to vprašanje. Nekega zasneženega dne mi je župni upravitelj iz Šmiklavža na Dravi, č. g. Avgust Čebul povedal, da sem

ter tja tudi slika in da bi ga zanimalo izvedeti za moje mnenje. Povabil me je na ogled teh slik. Radi obilnega snega sem ta obisk preložil za dva, tri tedne, potem pa šel in res ugotovil, da slika. Pokazal mi je lepo zbirko svojih del, tako akvarele, risbe in oljnate slike. Glede na presenečenje, katero sem ob tem doživel, sem sklenil napraviti kesneje še en obisk in o njem govorijo naslednje vrste.

Bil je eden prvih pomladnih dni, pri- stavljam: zelo lep, ko sem potrkal na vrata šmiklavškega župnišča. Ne vem, ali navadno tako pozno obedujejo ali so le mene čakali, povabili so me k mizi v kuhinjo. Preden so prišle na vrsto prikuhe, je vstopil priletan možak in povedal, da je komisija prišla. Gospod župnik hočejo

oknoma počez stoji pisalna miza, v kotu za njo ob južni steni polica s teološkimi knjigami, ob zapadni pa nižja polica z umetniškimi knjigami in zgoraj Radio- aparat. V sosednem kotu župnik spi. Po stenah vise akvareli in olja v okvirjih, župnikovo delo. S stropa visi na žici svetilka, ki se lahko spušča in dviga. Zdaj naprava slučajno ne funkcionira. Ker visi prenizko, jaz pa sem previsok, sem vsakokrat zadel z glavo ob stekleno skledo in ugotovil, da sta obe iz solidnega materiala, namreč skleda in glava.

„V veži visi polno Vaših slik, ki lepo poživljajo stene,“ sem začel razgovor. „Kolikor vem, javnosti sploh ni znano, da slikate, ali morda je? Ali ste že kdaj kje razstavljali.“

KULTURNI ODSEK NARODNEGA SVETA KOROŠKIH SLOVENCEV

Umetniška razstava

SLIKARSKIH DEL KOROŠKEGA SLOVENSKEGA UMETNIKA,

č. g. **AVGUSTA ČEBULA**

Svečana otvoritev razstave bo v **četrtek, 10. maja 1951 v MO-**

HORJEVI HIŠI v Celovcu, pritičje levo, soba štev. 3, ob 11. uri.

Koroški Slovenci, ogledajte si vsi dela svojega rojaka, videli boste

krasne pokrajinske slike.

Vstopnina šil. 1.50.

Razstava je odprta od četrтка, 10. maja do nedelje, 20. maja 1951.

asanirati župnišče in komisija mora določiti ter odobriti lego nove greznice. Razen tega je v projektu cesta čez Dravo in tudi zato je komisija prišla.

„Naj počakajo 10 minut, da pojm,“ je rekel g. upravitelj. Pri tem sem se spomnil, da je to v župniščih običajna slika: Poslopja so stara in potrebna popravil. In župniki so z ognjem pri teh delih. Tudi Finžgar je bil na vodovod skoraj bolj ponosen kot na svoje povesti. Zato si v tem ozračju nisem upal načenjati razgovora o umetnosti.

Čez kake pol ure se je g. upravitelj vrnil in me povabil v 1. nadstropje. Vrh stopnic na veži vise po stenah njegovi akvareli in oljnate slike. Stopila sva v spalnico, ki je hkrati delovna soba. Leži v južnozahodnem oglu stavbe in je zelo prijazen, soncu izpostavljen prostor. Skozi okno v južni steni imaš razgled na Karavanke in Kepo, skozi ono v zapadni steni, ki je pa običajno zagrnjeno, prihaja v sobo vsa popoldanska luč. Med

„To je zanimivo, vsakdo me tako vpraša,“ je odvrnil župnik.

„Je popolnoma razumljivo, ker slike takoj pritegnejo nase pozornost obiskovalca.“

„Nisem še nikjer razstavljal. Res pa je, da si vsakdo ogleduje moje slike, domačin ali tujec. Vsakdo se tudi čudi in pozveduje, kdo jih je slikal.“

„To je dobro znamenje,“ sem pripomnil.

„Čudijo se pač zato, ker imajo doma same tiske ali druke, ne vidijo pa originalnih stvari. Razen tega — in zdaj se je župnik temperamentno razhudil — naši ljudje sploh ne verujejo, da bi domačin znal kaj napraviti.“

„Kako bi, če nikdar ne nastopite s svojimi deli v javnosti? Moje skromno mnenje je, da bi morali prirediti majhno razstavo, da bi Vas ljudje spoznali, pa tudi, da bi izvedeli, kaj strokovna javnost sodi o Vašem delu.“

„Ne slikam za javnost,“ je odgovoril

Spisal: J. ŠIMON BAAR

GOLOBČEK

Poslovenil: ALOJZIJ NEMEC

ROMAN 13. NADAJEVANJE

„Meni? Župnija?“ se je čudil kaplan. „Katera pa?“

„No, treštica vendar. Saj o njej govoriva.“

„Toda gospod župnik je še živ.“

„Pa nevarno bolan; kaj če ga Bog pokliče k sebi?“

„I, kdo bi na to mislil!“ Holoubek je stvar postajala zoprna in želel je razgovor pretrgati. Župnik pa ni popustil. „Da, Jožko, jaz mislim na to, namesto vas. Vi ste edini kaplan na patronatu, župnija bo brezdvomno vaša, nikdo vam je ne more prevzeti in zato morate letos dati kunam in dihurjem, pastem in škripcem mir. Priglasili se boste k župnijski izkušnji in v dolgih zimskih večerih lepo ponovite dogmatiko, moralno, katehetiko, pravo in pastoralko; saj vam je najbrž v teh letih, od kar ste zapustili semenišče, dodobra izpuhtela iz glave. Kakor vidite, za zabavo bo preskrbljeno — pa se še jaz kaj naučim od vas.“

Holoubek se je stemnil pred očmi: iz teme pa so rasle bele, gosto popisane pole predavani, debeli, trebušasti učbeniki, lepo v pare zložena latinska vprašanja, zelena miza, resni profesorji za njo. Strelilo ga je.

„Menda ne mislite resno?“ je vprašal čez hip.

„Zelo resno. Sam vas bom priglasil k župnijski skušnji.“

„Niti ne sanja mi se o tem, niti trohice veselja do učenja ne čutim.“

„Vidite torej. In to pravite že zdaj. Stvar bo pa iz leta v leto hujša. Čim dalje, tem bolj vam bo znanje puhtelo iz glave, vaša učenost bo bledela, spomin pešal. Jožko, kar lepo poslušajte! Vedite, da mislim le dobro, danes še z majhnim trudom osvežite in poživate vse, kar ste se v semenišču učili, nekaj skušnje v duhovnem pastirstvu ste si tudi pridobili, razgledali ste se v življenju, ne obotavljajte se torej, da boste imeli za vsako morebitno naključje papir v roki.“

Holoubek je povsili glavo. V duši je moral pritrčiti razlogom. Poznal pa je tudi gospoda župnika, da zelo nerad trpi ugovor, če si kaj vtepe v glavo.

„Prosim, za to nimam niti potrebnih pripomočkov,“ je še skušal slabotno oporekati, čeprav je naprej vedel, da zaman.

„Pripomočki, pripomočki! Kakšni pripomočki —“ je gospod župnik užaljeno mahal z rokami — „le ne slikajte si tega tako težko! Saj ne boste delali rigorozna. Glavno je, da se takoj, še danes vržete na delo. Sicer pa lahko skupaj ponavljava, meni tudi ne bo škodovalo, če sprajšim malo svoje znanje in zamašim vrzeli svoje učenosti.“

Holoubek je šel od večerje v kaplanijo kot obsojenec. V glavi mu je rojilo, kako je s tem bilo v semenišču, kako so vzajemno študirali, se med seboj spraševali, razpravljali, razlagali si težja mesta in se igranje učili. Zdaj pa sam — Gospod župnik se ponuja seveda, toda njega vendar ne more zastrupljati s citati in kano-

ni. In Holoubek je v dolnjem, najnižjem predalu knjižnice začel prebirati zprašene sešitke in knjige. Otiral jih je in pri tem se mu je zdelo, kakor da obenem praši tudi obledele spomine na semenišče: v njegovi glavi je oživel „vojak“, ki se nanj že dolgo ni spomnil, smejal se je sveži in veseli čuk Souček, družina „Dimovcev“, kreditno društvo „Pomoč“, „Čebelica“; vse se mu je živo prebudilo v njegovi misli. Listal je po teh papirjih in videl, kako so težka in važnejša mesta rdeče in plavo podčrtana, tu in tam je prebral ob robu tudi kako opombo, ki mu je v hipu pričarala v misel trenutek in razpoloženje, ko jo je pisal. Zdajci pa mu je oko obtičalo na strani, ki je bila od zgoraj navzdol s svinčnikom prečrtana, nad njo pa je rdel velik klicaj in besede: „Vide ožemek!“

Holoubek se je udaril ob čelo, se zamislil in zavzdihnil:

„Samo če jih še ima!“ Takoj se je usedel in pisal Součku. Pisal mu je v dom katoliških pomočnikov, kjer je bil Souček predsednik in razvijal tako blagoslovljeno delovanje, da se je glas o njem širil po škofiji, s spoštovanjem in občudovanjem so izgovarjali njegovo ime, časopisi so pisali o njem vedno le pohvalno, spadal je že k tako imenovanemu škofijskemu štabu in je bil naprej določen še za višja in častnejša mesta.

Urni Souček mu je takoj odgovoril. Poslal mu je „ožemke“ in priložil toplo, pristržno pismo, kako se ga veseli — njegova židava naj le pride, pa glave naj si preveč ne tare z učenjem, da mu končno tudi on enkrat pomore, ker se pozna z vsemi eksaminatorji osebno, to da ni

g. upravitelj, „temveč zato, da bi svoje stanovanje okrasil z originalnimi slikami.“

„To je v redu, ker izvor umetnosti iščemo tudi v takih nagibih, čeprav ne samo v takih. Ampak,“ sem nadaljeval svojo lekcijo, „ali nimate tudi nekakšne dolžnosti do svojih sorojakov in to v tem smislu, da jim svojo umetnost pokazete in tudi zanje gojite?“

Župnik je medtem jemal akvarele iz map, jih postavljaj po koncu, da sem jih lahko ogledoval, in spet polagal na stran. Ravno mi je kazal liste, ki so nastali med zadnjimi, v snegu.

„Razen okrasnega motiva Vas k ustvarjanju žene še kaj drugega, ne?“

„Gotovo,“ je povzel mojo misel, „s slikanjem zadostim predvsem svoji duševni potrebi po izrazu, po sprostitvi.“

„In v čem obstoji za Vas ta izraz?“

„Obstoji, če tako rečem, v ubranosti, harmoniji in lepoti, katere vsakdanje življenje ne nudi.“

Sprva je bila navzoča pri pregledovanju listov tudi župnikova mati, ki je prišla s tridnevno zamudo k sinu na obisk nekaj minut za menoj. Potem ji je postalo najino opravilo, čeprav se za sinovo delo živo zanima, nekoliko dolgočasno, tudi jo je zmagal spanec in se je v ljudno poslovala, vsa obzirna, da ne bi motila.

„Bralca bo zanimalo izvedeti, kako ste prišli do slikanja.“

„Začel sem s plakatnimi risbami za krščanski nauk v šoli in ko so otroci to videli, so zahtevali od mene podob raznih loncev in drugih reči. Ker se mi je tehnika plakatne risbe zdela predolgočasna, sem se oprijel akvarela.“

Akvarel je slika, napravljena z vodenimi barvami. Večina župnikovih slik je takih.

„Kje pa ste se učili slikanja?“

„Pravzaprav nikjer. V gimnaziji sem mnogo risal, tudi slikal bi bil rad, pa direktor ni dovolil, češ da to ni potrebno. Pač pa mi je rektor našega semenišča v Rimu dejal, da je škoda, ker sem opustil slikanje.“

„Ali ste se potem kje privatno spopolnjevali v tej umetnosti?“

„Da,“ je g. župnik odvrnil, „na razstavah, ki sem jih obiskoval, ako sem le mogel, v Celovcu, na Dunaju, v Monakovem in drugod.“

„Ali od onega časa, ko ste opustili plakatno tehniko, redno slikate?“

„Redno — je bil odgovor, „če pripuščata služba, denar in — če čutim potrebo.“

„To pa najbrž vedno čutite, ali ne?“

Razen slik z vodenimi barvami mi je pokazal tudi take z oljnati barvami, predstavljajoče drevje v jeseni, kočice v Maltatalu, tihožitja in še druge. Prikupne, mične podobe, ki dokazujejo, da ima

(Nadaljevanje na 4. strani)

več tako, kot je bilo, saj bo videl in se čudil, morda mu bo žal, da ni prevzel vodstva pomočnikov in je njega — Součka predlagal. Druge da teh nekaj dni, ko bo delal skušnje, ne sme stanovati kakor v pomočniškem domu, kjer je za „popotnike“ dobro poskrbljeno, da bo v kuhinji, takoj ko pride, ukazal „duplex primae classis cum octava,“ da zakolje pitano tele, speče podpepelnike, da mu tudi noge umije, če bo želel, da mu poda kalimo — pipo miru, da zapleše najslavnejši kalimevski ples in zapoje slavospev njemu na čast — vse kakor nekoč v semenišču.

„Čuk — se ni spremenil!“ je zadovoljno mrmral Holoubek in je silno zahrepenel videti ga, posedati z njim, poslušati njegovo govorjenje, pogledati v njegove odkritosrčne oči.

„Torej ste že začeli študirati?“ ga je nekako po tednu vprašal gospod župnik in mislil, da mu kaplan odgovori: „Ne še, ne ljubi se mi,“ pa se je urezal. Holoubek se je nasmehnil in prikimal.

„Že, gospod župnik, in hitro bo šlo. Souček mi je poslal ožemke.“

„Ožemke? Kaj pa je to, prosim!“ je začudeno vprašal gospod župnik.

„Jih za vaših časov niste rabili?“

„Ne spominjam se.“

„Potem bodo najbrž čukov patent. Denarja ni imel na pretek, sešitek litografi-ranih predavanj je stal štiri desetice, tiskana knjiga pa nekaj zlatnikov. Souček jih ni kupoval, temveč je pisal na četr-tinke papirja jedrnate izvlečke poedinih poglavij. Čudovito je znal izločiti vse ne-

* Praznik prvega reda z osmino.

Pri župniku-slikarju

(Nadaljevanje s 3. strani)

slikar fin čut za nastrojenja v prirodi, zlasti za luč in barvo, pa najbrž premalo sredstev za gojenje te umetnosti.

„Vidim, da Vas zanima predvsem narava.“

„To je res. Ne tajim, da bi rad slikal tudi figure, za kar sicer nisem imel nobene možnosti šolanja. Mislim pa, da bi tudi tedaj v prvi vrsti slikal naravo.“

Stopil sem k oknu. Zunaj je žarela prva pomlad v vsem njenem čaru.

„Razumem Vas, g. upravitelj,“ sem dejal. „Težko je, na Koroškem ne biti krajinar, ali ne?“

„Biti to, je pa vse prej kot lahko,“ je odvrnil.

Sprožil je v meni niz misli, ki me že dolgo intenzivno zaposlujejo, toda prej sem že želel odgovora na nekatera druga vprašanja.

„Po katerih lastnostih Vas narava tako privlači?“

„Po tem, ker ima toliko izrazov in obrazov, toliko razpoloženj, tako bogastvo v luči in barvah. Ker je tako harmonična in enotna, čeprav je tako mnogolična in bežna. Narava ozdravlja in pomirja.“

„Želel bi nekaj besed pojasniti o razliki med akvarelom in oljnato podobo. Tudi bralec Vam bo hvaležen.“

„Po moji sodbi ustreza akvarel bolj trenutnemu občutju in izrazu narave, v olju pa lahko bolje izrazim ono, kar je v naravi trajnejše, njeno arhitektoniko?“

„Kako nastane tak akvarel?“

„Ko grem v naravo, imam s seboj slikarsko opremo. Kjer mi ugaja, obstanem, napravim skico in akvarel na mestu tudi v barvah dovršim. Doma jih nikoli ne delam.“

„Jaz in bralec sva zadovoljna. Zdaj pa še kaj o nastanku oljnate slike!“

„Pri tej sem nekoliko bolj vezan na spomin. Sliko zgradim po vidni predstavi v spominu, položim na platno glavne barve, ki morajo ustrezati, k njim pa potem gstate. Te morajo z glavnimi harmonizirati.“

Moram reči, da mi je dobro utemeljil izraz „arhitektonika“, ki ga je malo prej rabil. Misli pa predvsem na arhitektoniko barve.

„Nečem nalepljati etiket na živo umetnost, ampak zdi se mi, da je za Vas narava lepa prav po istih vrednotah, kot je bila za impresioniste, ki so jo slikali v njenih bežnih izrazih, in za pleneriste, kateri so redno slikali v prosti prirodi.“

Ali poznate slovenske impresioniste?“

„Samo Jakopiča, njegove stenske slike v veži neke mestne hiše. Lepe slike, so mi ugajale.“

Slikar je mislil Jakopičeve slike na suhi omet v veži mestne stanovanjske hiše na Meksiki v Ljubljani.

„Zdaj pa drugo vprašanje.“

Oba sva se res poglabila v razpravljanje o umetnosti. Pri tem je postajal slikar nekoliko melanholičen, ker je mislil na dolgo pot pred sabo, jaz pa, ker sem v duhu preletel nekdanje dni, preživete sredi umetnosti in umetnikov in tudi zanje.

„V naravi iščete ubranosti, enotnosti in harmonije, ste rekli. Ali Vam ne stoji včasih napoti tisto bogastvo detajlov, risbe, prejasnih in preostrih lokalnih barv, ki jih ima koroška krajina mnogo, celo preveč za čistega slikarja?“

„Vidite, to je tisto, to je res, preveč detajlov je,“ je odgovoril slikar. „Barve imajo premalo nijans, so prepolne, očesu ni treba nič iskati, kaj se za njimi skriva, ker je vse prejasno.“

Subtilno gleda, sem dejal sam pri sebi. „Zato ni lahko biti slikar,“ je nadaljeval „in želel bi si več nekakih sfumatur“ (italijanski izraz za nejasne polsence in poltone, ki ustvarjajo mehko). „Koroška krajina nima prave slikarske atmosfere, zato otežkoča slikarju delo,“ sem rekel.

„Ima pa druge lepote in te hočem v svojih slikah fiksirati,“ je dopolnil moja izvajanja g. upravitelj.

Popoldan se je nagnil k večeru, avtobus je bil že davno odšel, vrniti se bom moral čez Veliko Sedlo, sem razmišljal, hitro še nekaj zaključnih vprašanj, potem pa na pot.

„Kaj mislite kot umetnik o religiozni umetnosti?“

„Me zanima. Lani sem videl v Rimu razstavo moderne religiozne umetnosti in se prepričal, da se da tudi z modernimi sredstvi izraziti religiozna misel.“

„Imate kaj podobnega v načrtu?“

„Imam, pa še ni dozorelo!“

Umetnost ne more uspevati brez javnosti, javnost je pa treba za umetnost vzgojiti.

„Ali se Vam ne zdi, g. upravitelj, da se za umetnostno vzgojo ljudstva pre malo stori?“

„Brez dvoma. Ljudje imajo o umetnosti in umetnikih čudne pojme. Ko sem

nekoč obiskal slikarja župnika F. Reinthalerja v Kameringu, je vzdihnil: „Gott sei dank, daß a andrer a no malt; daß net allan i blöd bin.“ Ljudje mislijo, da slikar ni pri pravi pameti.“

„Ali mislite, da taki-le razgovori kot je bil ta-le najin, kaj doprinešjo k vzgoji ljudstva, če se objavijo?“

„Mislim, da.“

„Predvsem pa prispevajo k njej razstave. Zato želim, da bi se Vaša kmalu vršila in da bi imela uspeh.“

„Ne zanikam vrednosti razstav, jih pa ne precenjujem. Želel bi, da bi ljudje vsaj zvedeli, da je tudi to med nami mogoče. Če bi kaj prodal,“ je nadaljeval slikar, bi potem lahko dalje slikal. Predvsem pa me bo veselilo, če se bo kdo zanj zanimal radi umetnosti, saj umetnost nikogar ne draži.“

Povedal je skromno, pa iskreno misel. Za slovo mi je obljubil, da me bo spremljal kos poti. Predstavljal sem si pod tem kosom kilometer, dva. Ko sva že v polmraku zavila iz vasi, so od Vóbnjega polja prihajali glasovi kozjih rogov. Očitno

so se tam vadili v tej glasbi otroci, da bodo lahko prihajajočega „Sentjurja jagali.“ Meni so glasovi ugajali. Župnik pa je dejal: „Uh, kako me to draži, ves dan je to.“ V resnici ga niso dražili glasovi sami, temveč njih ponavljanje in vežbanje. On zahteva pač, da mora vsakdo melodijo že kar obvladati, podobno kot njegovi akvareli v glavnem na prvi mah sedé. Nedaleč od križa se je jadrno poslovil z opravičilom, da je mrzlo in da ga zebe. Gledali so me samo odsevi v steklih njegovih očal, oči in duh so bili že drugod. Počez jo je mahnil po travnikih nazaj, očitno je sprememba v obliki spremljanja zanj že predolgo trajala.

„Pri moji veri, da ima temperament umetnika,“ sem si rekel in sam nisem vedel, kdaj sem bil na Velikem Sedlu, sredi veličastnega večernega neba. Potem sem utonil v Koritnik, tam je mrzlo sopelel sneg ob cesti. Misel, da sem zopet enkrat služil umetnosti, topot med koroškimi rojaki, me je grela in svetila v temno noč. R. L.

Slovinci v Ameriki za Mohorjevo družbo in tiskarno

Med ameriškimi Slovenci — staro- in novonaseljenci — je veliko zanimanje za Mohorjevo družbo, ki je pripomogla med Slovenci največ do sedanje visoke kulturne stopnje. — Ob stoletnici Mohorjeve družbe naj bi se obnovilo Slo-morjevo delo za Mohorjevo družbo tam, kjer se je pričelo, to je v Celovcu.

„Naš tednik“ bo priobčeval pisma, ki kažejo veliko požrtvovalnost ameriških Slovencev, ko gre za pomoč Družbi sv. Mohorja v Celovcu. Ta pisma naj bi bila vzpodbuda tudi nam doma, da mislimo na Mohorjevo družbo tudi v dejanjih in vsak po svoji moči prispevamo v sklad Mohorjeve družbe.

Prvo pismo: Prečastiti oče. Prilagam deset dolarjev za Mohorjevo družbo. Iz srca bi rad poslal več, a sem študent, ki si moram poleg študija služiti stanovanje in hrano in dobivam le pet dolarjev tedensko v denarju, ki se pa razprše na vse strani. Toda po možnosti bom še poslal. Iskreno me veseli, da ste se na tako praktični način zavzeli za rešitev naše krvi na Koroškem. Bog daj, da bi se Vaš idealizem razširil med vse Slovence, da bi se v žrtvi združili vsi v eno.

Drugo pismo: Na Vaše prijazno vabilo sem takoj odprl denarnico, izvelkel iz nje z veseljem srcem 5 dolarjev, ki Vam jih prilagam kot darilo za Mohorjevo družbo v Celovcu. Naročnino za leto 1952 sem posebej poravnal tukajšnjemu zastopniku. Tudi meni se zdi prav, da bi družba objavila imena svojih ameriškimi naročnikov in dobrotnikov. Naj vedo Slovenci širom sveta, da je koroško vprašanje resna zadeva.

Tretje pismo: Piše stara žena: Prejela sem Mohorjeve knjige, ki mi zelo dopadejo. Pošiljam naročnino za prihodnje leto in prilagam dar za tiskarno v Celovcu. Na Mohorjeve knjige sem bila naročena, odkar sem šla k sv. birmi in to je strašno dolgo od tistega časa. Botra mi je dala pri birmi srebrn goldinar in moja mama so mi rekli — Bog bodi milostljiv njihovi duši — naj grem h g. župniku in naj si naročim Mohorjeve knjige. Ubogala sem. G. župnik v Vavti vasi pa so razumeli moj položaj, da sem se zelo težko ločila od svetlega goldinarja. Pohvalili so me in so rekli: Mohorjeve knjige ti bom za letos jaz plačal in še vezane mašne bukvice boš dobila, ker si se hotela toliko žrtvovati. Bila sem vesela, da nič kako.

MAL POLOŽI DAR MOHORJEVI TISKARNI NA OLTAR!

potrebno in s klenimi besedami, pregledno in jasno zajeti bistvo stvari. To je bil nekak kratek obseg, zgoščen izvleček predavane tvarine, na široko raztresene in razvlečene v debeli knjigi. Tem njegovim izvlečkom so rekali „ožemki“.

„In to je zadostovalo za skušnjo?“ je skrbelo gospoda župnika.

„Popolnoma!“ je zamahnil Holoubek z roko. „Čuku so „ožemki“ prinašali celo dohodke. Trgali so se zanje, posebno ko so se bližale skušnje in je bilo treba vso tvarino hitro ponoviti. Souček je za zavitek tobaka uslužno posodil „ožemek“, celo dva ali tri, kakor je kateri del knjige terjal, in v takih časih si je gmotno tako opomogel, da je tudi dolgove plačal.“

„Tak le pogumno na delo,“ je spodbujal gospod župnik Holoubka, „da stvar vsaj v glavnem ponovite, dokler imamo še dolge zimске večere. Vem, da vas nič ne obdrži pri teh papirjih in da se boste zopet pepelili na vrtu kakor kure, brž ko se bo pokazalo pomladansko sonce. S čim ste pa začeli?“

„Z dogmatiko, prosim.“

„Dobro, ta je najtežja in tudi najvažnejša. Bržkone je ne bi vedel več mnogo. Koliko pa ste predelali?“

„E, komaj dve tezi.“

„I, podvizati se morate, če hočete vso predelati; če dobro pomnim, smo imeli kakih dve sto tez.“

„Vseh vprašanj je dve sto trideset.“

„Vidite torej. Pa to samo iz enega predmeta. Kaj pa moralka? Pravo? Kazuistika?“

Tako je gospod župnik neprestano

priganjal in izpodbujal Holoubka, da se je Katici kar smilil, ker je hodil čisto sam zase.

„Naj imajo z gospodom vendar malo usmiljenja,“ se je pogumno zavzela zanj, „in mu dajo mir z učenjem vsaj pri mizi!“

„Vem, kaj delam. Mislim, da bo imel Holoubek dovolj časa za skušnjo v jesenskem roku, da se bo z lahkoto pripravil. Medtem pa se je treščickemu obrnilo na hujše, kaplan mora tvarino predelati v teku pol leta — niti celega pol leta nima več. Skušnjo mora napraviti v maju.“

„Kako pa to, da gre s treščickim gospodom tako nagloma proti koncu,“ je gospodinja hitro zasukala govor v drugo smer, da spet ne bi dobila po nosu. „Saj je to vendar še mlad gospod, morda se še izkoplje. Od česa pa to ima?“

„Morali bi poznati Trešnice, pa tudi naglega in gorečega treščickega župnika. To je povsem drug kraj in drugačni ljudje nego tukajšnji. Mi tu prav za prav nič ne vemo, kaj se v svetu godi. V ravnini pa brije že oster proticerkven in brezverski veter. Tam vlačijo župnika že po časopisih, nedelje ne posvečujejo, ne hodijo v cerkev, na polju mu kradejo. Treščicki župnik se je grizel, si zadevo gnal k srcu, z župljani je prišel v spor — in tako je iz tega notranjega grizenja nastala v njem sladkorna bolezen.“

„Pa v to Sodomu hočejo poslati Holoubka?“ je vila Katica roke.

„Da, pa da mu o tem ne črhnete niti besede!“

„Gospod župnik, naj bodo vendar za-

dovoljni, da ga tu imamo. Takega Jožka ne dobimo več.“

„Mora tja, prav on mora tja. Če on ne vzdrži in jih ne spreobrne, pa ne vem več, kdo bi zdržal. Doma bodo tudi veseli, če se rešijo Barice; stara hočeta predati posestvo, mladi se bo poročil. Neveste pa nočejo v hišo, kjer živi svobodna svakinja. Je že tašča dovolj. In končno je tudi čas, da se gane od tod. Osedlali so ga in izrabljajo njegovo dobroto. Zdaj pa pomislite, da bi se treščicki ne opomogel iz te boleznii in bi umrl, Holoubek bi bil pa brez izpita, da bi se mu drugi usedel v Trešnice? Kaj tedaj? Ali naj čaka na mojo smrt? Naj gre drugam? In kam? Glejte, kako kratkovidna ženska ste v svoji občutljivosti in usmiljenju.“

Katica je ubogala in ni niti črhnila. Tako je Holoubek zgubil svojo poslednjo oporo. Nekaj dni se je še obotavljaj, nato pa si je odločno dejal: „Jožko, ti si lenuh! Duševna lenoba je greh, je zlo, ki se moraš boriti proti njemu in ga premagati.“ Zaglobil se je v učenje in, kakor hitro se je bil prigrizel skozi začetek, se je vzbudila v njem njegova stara pridnost, zanimanje za stvar. Čudil se je, koliko je pozabil, zato pa mu nekaterih drugih delov ni bilo treba niti brati, še jih je znal. Prej temna in nejasna mesta je sedaj lepo razumel, mnogo tež je povsem drugače pojmoval. Vživel se je v delo, spočiti spomin je prožno umeval, hitro ohranjal, da, čim dalje tem večje veselje je imel Holoubek v učenju.

„Je že v njem! Je že v stvari!“ se je veselil gospod župnik. Ne potrebuje več, da bi ga kdo priganjal, tvarina ga že vle-

če. Le kdaj pa kdaj je nepričakovano potrkal z vprašanjem, če Holoubek morda ni popustil, in če ga „ožemki“ še držijo v kleščah.

Nekoč pa je le osupnil. Holoubek je ves vznemirjen pritekkel k njemu in naznanil: „Gospod župnik, kuna se plazi tod okoli!“

„Zdaj bo pa gotovo konec,“ je pomislil župnik in mirno odgovoril: „Najbrž ne bo kuna, zmotili ste se, to je morda mačka. Kje ste jo videli?“

„Na skednju po slemenu je šla. Nastavimo ji past, gospod župnik!“

„Počakam, da zapade nov sneg, izsledil jo bom, nastavim ji vado in postavim past. Le ne zanemarite učenja in prepustite meni to radost in skrb.“

Holoubek je ubogal, toda ni mu dalo, da na kuno ne bi mislil, da bi jo povsem iz misli pustil. Nasprotno, vtepel si je v glavo, da jo bo izsledil, da mora dognati, kdaj in kam hodi, kdaj in kam se vrača. Tudi škodljiva in lovna žival ljubi red, ima svoje ure in se jih vestno drži. Krt rije le ob lihih urah, zajci in srne si uterejo prave steze kakor ljudje; sloke se leto za letom, rod za rodrom selijo vedno po istih dolinah. Red ljubijo tudi kune, obojne; gozdne in skalne. Holoubek to ve, in v tem je prebrisanost: odkriti, ugotoviti hišni red kunje družine.

Holoubek ni pustil učenja v nemar, pa tudi na škodljivko ni nehal misliti, oboje se mu prepleta, toda to ga ne utruja, marveč osvežuje in spodbuja, preganja mu zaspanost in utrujenost.

(Dalje prihodnjč.)

Pri nas na Koroškem

CELOVEC

Nedeljska služba božja je vsako nedeljo in praznik ob 1/29. uri v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse. — Popoldne ob štirih je blagoslov.

Opozorilo pevcem

Vse celovške pevce opozarjamo, da so pevske vaje vsak torek zvečer ob 20. uri v Mohorjevi hiši na Viktringer Ringu št. 26, v sobi št. 4.

Dobre URE ZA BIRMO
že od 98,- naprej pri urarju
F. KARNER
CELOVEC - BURGGASSE 8

CELOVEC

Pretekli teden so dobili tudi za stolno cerkev nove zvonove. V nedeljo, dne 29. IV. t. l. je novih pet zvonov blagoslovil prevz. knezoškof dr. Köstner. Zvonovi so uglaseni na latinski spev „Salve regina“, ki ga smatrajo za najlepšo intonacijo pri zvonovih. Zvonovi tehtajo: 2077 kg, 1041 kg, 618 kg, 439 kg in 263 kg.

ŠT. PETER PRI CELOVCU

Dne 4. aprila letošnjega leta smo položili k večnemu počitku očeta Ferdinanda Gabruna, ki je dopolnil ob smrti skoraj 81. leto. Pokojni je bil rojen 1. junija 1870 v župniji Št. Ožbalt.

V življenju so ga večkrat obiskale nesreče. Po poklicu je bil zidar in leta 1930 si je ob zvesti pomoči svoje žene zgradil malo hišico. Največja nesreča ga je zadela 1911, ko je pri izvrševanju službe v tovarni Fischl izgubil desno oko.

Med boleznijo — bilo je ravno za veliko noč letos — je bil rajni oče Gabrun previden s svetimi zakramenti. Še isti dan ga je zadela kap in ni mogel več govoriti.

Pogreb pokojnika je pričal, kako je bil Gabrun priljubljen, saj ga je spremljala na zadnji poti res velika množica znancev in prijateljev.

Novost!
„SPEZI-COLA“ osvežilna pijača
tovarne
Amlacher
Celovec-Klagenfurt,
Pischeldorferstrasse 16

Celo letošnjo zimo je bil oče Gabrun še trden in na zunaj zdrav, hodil je še okrog, rad se je ustavljal pri znancih, se razgovarjal o starih časih in se mnogo zanimal za „Naš tednik“, katerega je v nedeljo vsega prebral.

Pokojni zapušča edino hčerko, ki pa živi v daljni Braziliji in se pogreba ni mogla udeležiti. Ob grobu se je v lepih besedah poslovil od rajnega očeta Gabruna naš gospod župnik, ki se je zahvalil tudi njegovim ženi za vse potrpljenje in skrbno postrežbo v času bolezni.

Naj bo pokojniku lahka domača zemlja! Sorodnikom in znancem pa naše iskreno sožalje.

MLINARE PRI ZILJI

Nad petdeset let je stala naša majhna postaja, zgrajena le iz lesa. Sedaj pa jo je doletela nesreča. Hvala Bogu, da ni več zime, da nas, ko bomo zaenkrat morali čakati na prostem na vlak, ne bo zeblo. Iskre iz lokomotive so menda zažgale leseno poslopje in pogorelo je do tal. Dobili bomo pa sedaj mogoče le malo lepšo postajo, da se bomo lažje merili s bližnjim Bekstanjem, ki ima lepo in okusno postajo.

ŠMARJETA V ROŽU

Po lepo uspeli prireditvi velikonočnega ponedeljka, pri kateri so nastopili igralci farne mladine z igro „Genovefa“, nam obljublajo za binkoštni ponedeljek pravljico igro „Triglavska roža“, katero

bodo podali v okviru proslave materinskega dneva. Proslava bo v farnem domu ob 3. pop. Vabimo farane in sosede.

Iznenadila nas je vest, da hočejo v doglednem času prepovedati uporabo bakra za vlivanje zvonov. Ni čuda, da nam odsvetujejo nabiranje denarja za nabavo zvonov. Pa smo si jih tako želeli! Toda saj bi težko zmogli, ker so cene švignile visoko, za polovico višje kot lani, denarja pa primanjkuje povsod. Požrejo ga davki in druge datjave, porabimo ga pri popravilih svojih domov, pobirajo ga eni za novi spomenik padlim, drugi za klavir, da nam bodo s pesmijo poglabljali „den Heimatgedanken“, Dolinčani za elektriko, Šmarječani na vasi pa ga devljemo na stran za vodovod, na katerega smo se vrgli z vso ognjevitostjo — menda le za zeleno mizo — in čakamo, kdaj bo treba dati prve šilinge. Če bo pa vodovod zopet zaspal, bomo ponudili svoje prihranke za izgradnjo, razširitev in popravo naše ozke in vijugaste ceste, ob kateri reži izza vsakega ovinka — sama smrt. Saj cesta že dolgo ne odgovarja potrebam današnjega prometa. Ali bo treba par nesreč, preden se nas bodo spomnili?

BIRMANSKA DARILA v največji
izbiri po vseh cenah pri

Winding

Beljak-Villach, Weißbriachgasse 3
in Kloster St. Nikolai

SLOVENJI PLAJBERK

Kam pripelje sovrastvo, nam kaže strašni primer, ko je malo pred Plavštem prizadejal že 45 letni drvar in najemnik Jan. Maurer 41 letnemu gozdnemu delavcu Avgustu Glančniku z nožem smrtno rano.

Že več let je med obema obstajalo hudo sovrastvo, ker je Maurer očital Glančniku, da zavaja njegovo ženo. Že pred leti je Maurer, ki se je zaradi tega ločil od žene, telesno tako poškodoval Glančnika, da ga je sodišče kaznovalo.

Zvečer dne 18. aprila sta slučajno oba nasprotnika prišla k Plavšu in sta se tam takoj začela prepirati. Gospodar je rekel, da ni njegova hiša prostor za prepire, nakar sta Maurer in Glančnik v hudem prerekanju odšla iz hiše. Nedaleč od hiše pa je nenadoma Maurer vzel iz žepa nož in ga zabodel Glančniku v drobovje pod zadnjim levim rebrom.

Ranjeni Glančnik se je takoj zgrudil, rana je bila smrtna in je v desetih minutah umrl.

Maurerja so aretirali in odpeljali na sodišče v Borovljah.

HODIŠE

„Lepa je hodiška fara, še lepši je hodiški zvon, svet Jurij je njegov patron.“

Ja, sveti Jurij je za nas Hodišane posebljenje pomladi. Fajmošter so oznanili Jurija in s tem je zime konec, čeprav še ni dodobra odlezel sneg, posebno v odsojnih kotih naše fare.

Zato pa letos ne drži stari rek, ki pravi, da se mora ob sv. Juriju vrana skriviti v žito. Pa smo se sedaj s posebnim zaletom lotili dela na polju. S tem pa še ni rečeno, da nas edinole pomladanski žarki sonca privabijo na plan kakor jazbeca, o ne.

Popravljali smo pota, tako da imamo z malo izjemami lepo popravljene poti v vsako gorsko vas. Za podvig tujskega prometa smo popravili cesto, ki vodi ob našem lepem jezeru. Novo zgrajena cesta, ki se odcepi na Plašičkih od glavne ceste, vodi na Piramido (860 m), od koder se nudi vsakemu krasen razgled po bližnji in daljni okolici. Novo napeljan vodovod oskrbuje Hodiše in okolico z dobro pitno vodo.

Česar pa se mi kmetje najbolj veselimo, je elektrifikacija naše občine. Tudi najbolj oddaljena hiša gorske vasi ima električno razsvetlavo in neverjetno dolgo se nam zdi, je že od tega, odkar nam je petrolejka medlo razsvetljevala izbo. Le stari oča včasih nekako otožno gleda-

jo na staro „lampo“, ki stoji vsa zaprašena v kamri. „Ja, ja, drugi časi, ča morš pumahat.“

Iz vsega tega pa še ne sledi, da tudi naše prosvetno delo že spi in da ga pokriva debel prah. Ne, naša slovenska beseda in slovenska pesem se ni umaknila modernemu času v kot med staro šaro.

Še bo donela pesem „nmav čez izaro“ ob našem jezeru iz vedrih grl mladega pevskega zbora, ki se pod skrbnim vodstvom gospoda Pauliča z vneto uči naših lepih narodnih pesmi.

SESTANEK ZDRAVNIKOV V VRBI

Od 3. do 5. maja bo posvetovanje in sestanek zdravnikov v Vrbi ob Vrbskem jezeru. Letošnji sestanek je tretji te vrste. Udeležili se ga bodo razni znanstveniki na medicinskem polju iz tu- in inozemstva. Udeležil se ga bo tudi bivši primarij na kirurškem oddelku v Celovcu, sedanjí univerzitetni profesor v Köln-u, dr. Dick.

ŠMIHEL NAD ŽELINJAMI

Stara je šmihelska cerkev nad Želinjami in pravijo, da je mati dješke cerkve. To je verjetno, da je bila prva ali prvotna cerkev v Šmihelu prej pozidana nego na Djekšah. Kajti ljudje so vedno bolj izsekavali gozdove in se naseljevali vedno višje. Zato so tudi cerkve v nižavah in v nižje ležečih krajih starejše nego višje stoječe cerkve.

Šmihel spada v dješko župnijo, a iz Šmihela je bližje na Želinje nego na Djekše. Saj je na Djekše skoro dve uri daleč, na Želinje pa se pride v pičli uri.

Kraj Šmihel ali Šmihelska gora je po grabnu ali grapi ločen od Št. Urha. Iz Šmihela (od cerkve) do cerkve v Št. Urhu je eno uro daleč. Po grapi teče potok, ki izvira gori pod Djekšami in teče na Želinje. Ob tem potoku sta celo dve žagi (Vrbičeva in Radešnikova) in več mlinov. Ta potok ob deževju ali kadar se taja

Za PRVO SV. OBHAJILO bogato
okrašene sveče že po S 5.90 pri

Winding

Beljak-Villach, Weißbriachgasse 3
in Kloster St. Nikolai

sneg, zelo naraste. Pod Mežnarjem v Šmihelu ima Radešnik v grapi vodno kolo, odkoder ima napeljeno vodno silo, ki mu žene kmetijske stroje ali mašine. Voda je napeljana v kolo, odvišna voda pa v slapu pada proti nižje stoječemu kolesu. Ob kolesu je tuf ali tolmun. Na vseh straneh nad tolmunom so strme pečine.

Tukaj se je na Belo nedeljo ali kakor ljudje pravijo: na Malo Velikonoč, smrtno ponesrečila Marija Hafner, Mežnaricavdova. Um se ji je omračil in v neopaznem trenutku je zapustila hišo in se napotila v spodaj ležečo grapo. Tu je padla — in takrat žal — nikogar ni bilo zraven — čez pečine v tolmun. Razbila si je glavo in je obležala v tolmunu. Če bi ne bila že vsled padca mrtva, bi se bila morala v vodi utopiti. — Poročila se je leta 1924 z bivšim posestnikom — Mežnarjem Filipom Hafner. On je bil tedaj vdovec, 43 let star, ona pa mlado dekle, 23 let stara. Kljub precejšnji razliki v starosti je bil zakon prav srečen. A mož je že leta 1937 umrl. Kot vdova je oskrbovala cerkveno zvonjenje v Šmihelu. Lani pa ji je začela pešati pamet, nič več ni prišla do pravega zdravja in zdaj je tako nenadno in nepričakovano umrla, stara šele 51 let. Doma je bila pri p. d. Prevajanu v bližnjem Št. Urhu. Pokopal jo je gosp. župnik Majrič iz Grabštajna. Isti dan je bil na Djekšah pogreb Grubelnikove matere. Naj počiva v miru!

VEČNA VAS

„Sedaj ste nam poročili našega „fajmoštra!“ mi je rekel kmet. Malo sem ga pogledal in si mislil, no od kedaj pa se župniki ženijo. Potem sem se šele domislil, da stanuje veški mežnar v farovžu. Tukaj stoji že stoletja farovž, pa nikoli ni več nobenega duhovnika, ki bi v tem župnišču stanoval. Veška cerkev je ena najstarejših v Podjuni. Saj pravi ustno izročilo, da so celo iz Solčave pokopavali mrlične sem v Večno vas. Torej mora biti zelo stara cerkev. Tudi obrambni način zidave cerkve in pokopališča nam to razodeva. V veški cerkvi so se branili do zadnjega moža ob turških napadih.

Večna vas, odkod neki pride to ime,

Nemci pišejo Wackendorf, v starih knjigah Waggendorf, pa to nič nima opraviti z vozovi. Ime izvira od tega, da je imel tukaj vaški slovenski zbor svoja zborovanja, tukaj je sodil, tukaj je sklepal o blagru svojega občestva, ta zbor se je imenoval „veča“ in od tega pride ime.

V tej častitljivi vasi pod Peco smo poročili našega pridnega, delavnega Šorša Burjak. Leta in leta opravlja že mežnarijo v Večni vasi. Poleg tega pa je pridni mizar, ki je vsem Večanom in drugim daleč okrog poceni, prepoceni izdeloval mizarska dela, kar jim je prišlo zelo prav, ko so zidali svoje nove domove. Naveličal se je samotarjenja, saj je moral sam kuhati, pospravljati itd. Moška kuha pa je vedno slaba. Tako je tudi pri Šoršu ugotovil zdravnik, da je zelo slabo hranjen, nobene jedi ni prenesel več želodec. Sedaj se bo pa že opomogel, ko mu bo kuhala žena Marija. Ženo pa je dobil iz Labudske doline iz Šmartna v Granitztal-u. Upamo, da se bo dobro

Za BIRMO nudim zapestne in druge
ure v največji izbiri

FESSL URAR IN JUVELIR
Celovec-Klagenfurt, Alter Platz 18

vživela v naši sredi, saj je bila za časa zasedbe v Jugoslaviji in tudi po slovensko govori. Poročali so domači gospod.

Za moža sta bila Janez Kaiser, p. d. Kajžr v Rinkolah in Benno Hinteregger, nevestin brat. Veselo svatbo pa smo imeli pri Feratu, ker naš gostilničar svoje prostore povečuje. — Mlademu paru obilo sreče!

LETINA

V soboto, 21. aprila smo v lepem številu spremljali k zadnjemu počitku Heleno Wastl, p. d. Blažejevo mater na Letini. Dolgih sedem let so bili na posteljo priklenjeni. Leta 1944 jih je zapustil mož, sedaj so samevali v svojem vdovstvu. Dobri sinovi so materi lepo postregli in je tako lažje prenašala svoja stara leta. Dosegli so visoko starost, en dan pred smrtjo so dopolnili ravno 80. leto. Rojeni so bili v Starem trgu pri Slovenjgradcu 18. IV. 1871 kot Helena Arh.

Bila je dobra in verna žena. V svoji bolezniji je do leta 1945 prejela 25-krat sveto bolniško obhajilo. Ob vseh večjih praznikih naše fare se je združila s svojim velikim prijateljem bolnikov — z Jezusom. Sprevidena s svetimi zakramenti se je ločila v miru od tega sveta. Kakor mirno in udano so prenašali svoje bolečine tako mirna in udana je bila njihova zadnja ura, njih smrt. — Wastl novim naše sožalje! Rajna mati naj počiva v miru!

Okrasje.

nakit in jedilni pribor
v trgovski hiši

Walter Gaggl
Beljak - Villach, Hauptplatz 11

MOKRIJE

Naše pokopališče v Št. Danijelu je postalo pretesno. Odločiti smo se morali za povečanje pokopališča ali pa za preložitve pokopališča k mokrski cerkvi. Št. Danijel s pokopališčem ima slikovito lego. Sredi kraja je in vidijo ga od vzhoda, juga in zapada. Ta krasna lega je najbrže tudi vplivala, da se je večina odločila za povečanje tamošnjega pokopališča.

Seve bi bilo tudi lepo in ugodno, če bi počivali naši dragi pri naši vaški cerkvi. Kako lahko bi se udeleževali opravil za njimi pozimi in poleti.

Nakup in prodaja
harmonik in pihalnih glasbil
(trobil) na obroke
Willi Gaggl
Beljak-Villach, Bahnhofstr. 7
WILLI GAGGL VILLACH

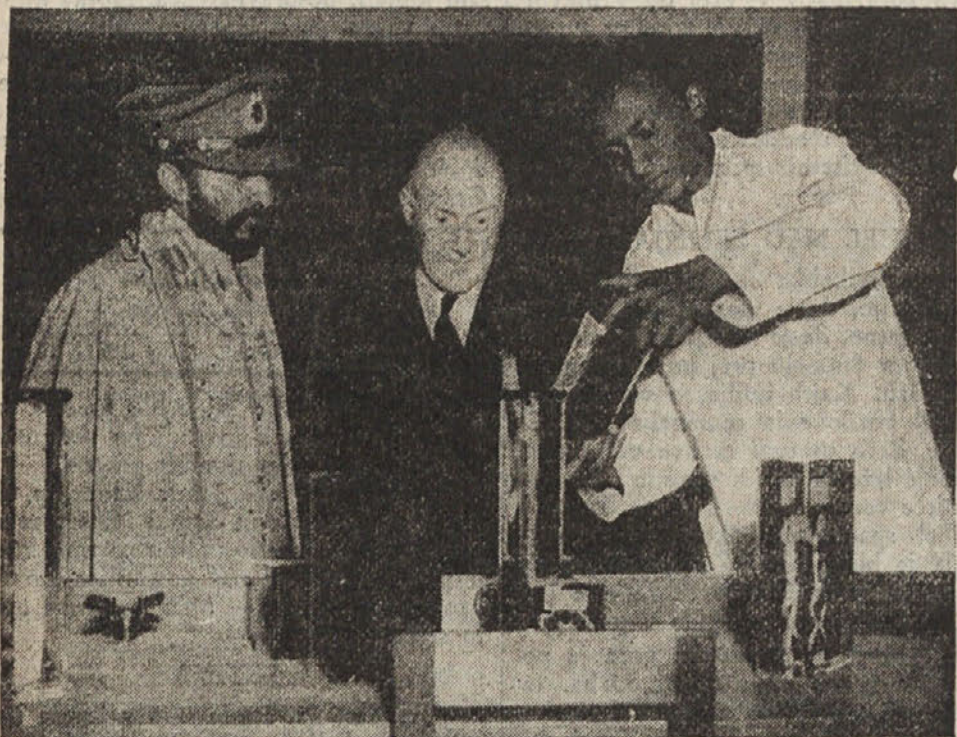
GRADEC

Vse, ki imajo svoje in znance v Gradcu, naprošamo, da jih opozorijo na slovensko božjo službo v cerkvi sv. Antona v Paulustorgasse ob devetih vsako nedeljo in praznik. Slovenski dušni pastir je č. g. Janez Hafner, ki stanuje v Carnerigasse 34.

SVIET V SILIKI

Kot naslednik generala MacArthur-ja je postal vrhovni ameriški poveljnik na Daljnem Vzhodu in vrhovni poveljnik vojnih čet Združenih narodov na Koreji general Matthew B. Ridgway, ki je bil doslej poveljnik 8. ameriške armade na Koreji (USIS)

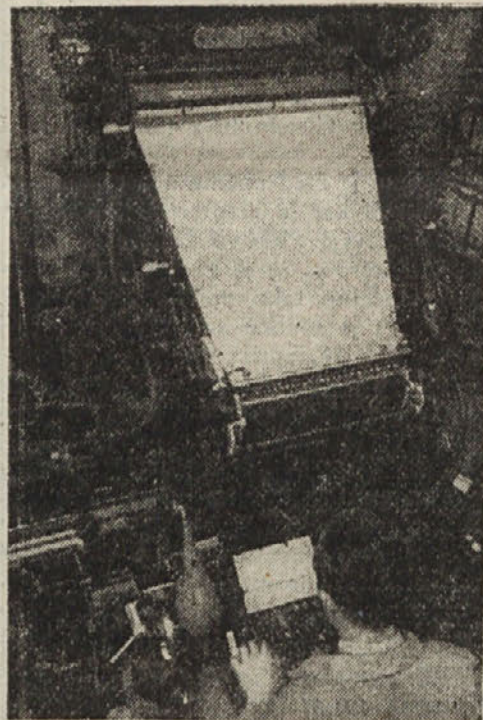
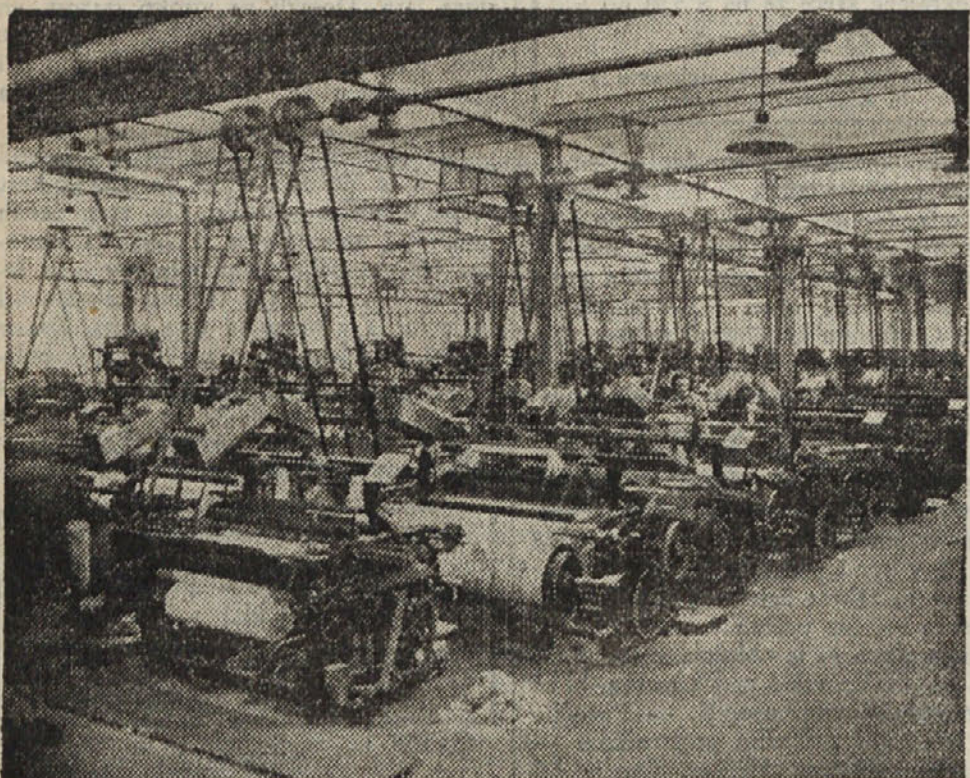
Pred kratkim so ustanovili v Addis Abebi (glavno mesto Abesinije) prvo abesinsko univerzo. — Na sliki vidimo abesinskega cesarja (neguš) Haile Selassi-ja (levo), ki se zanima za delo študentov v biološkem inštitutu. Za predsednika univerze je imenoval cesar Kanadca (v sredi) dr. Luciena Matte (USIS)

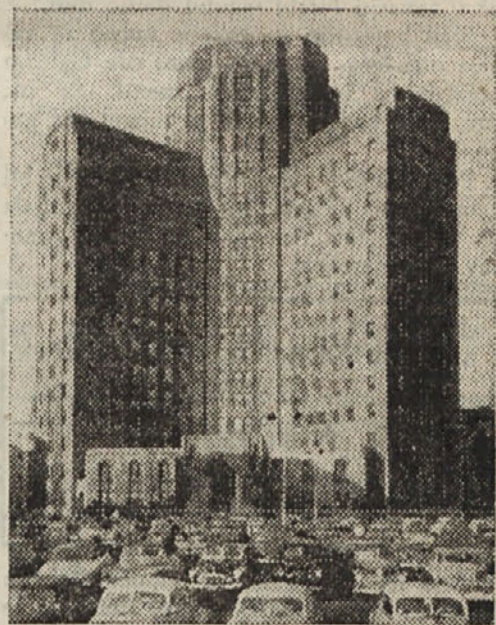
Vsako spomlad spremeni silno deževje v Vzhodni Aziji deželo v morje blata. To občutijo zlasti vojaki na Koreji. Na sliki vidimo dva ameriška vojaka, ki sta se za tekla pred brozgo na blatnik in hladilnik tovornega avtomobila (USIS)

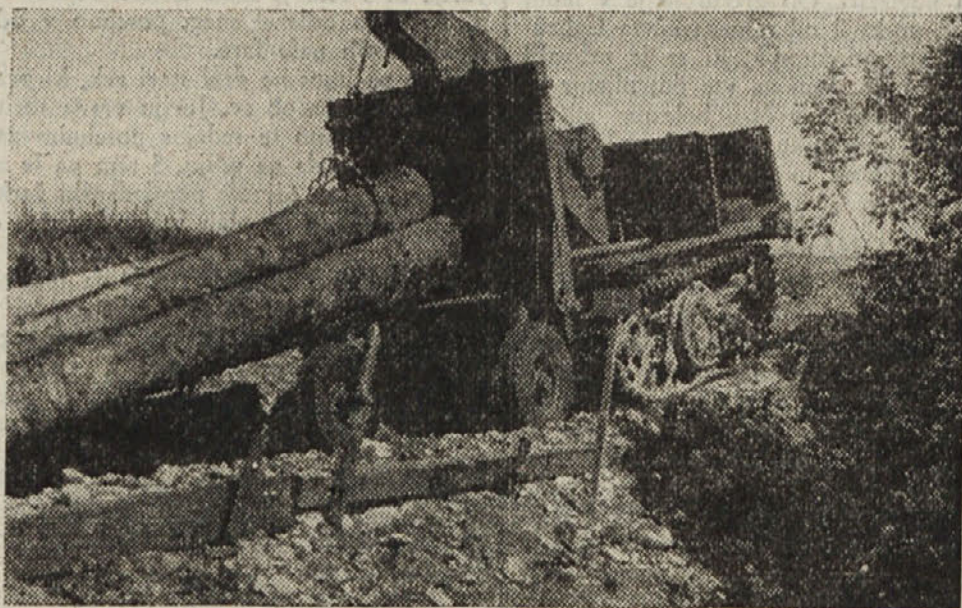
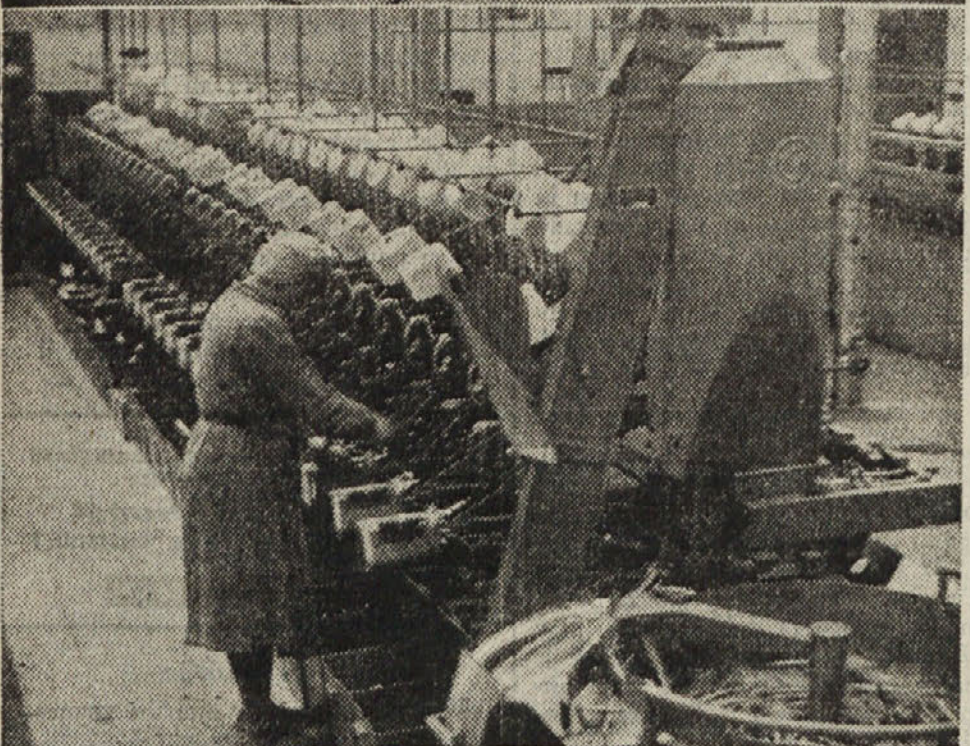
Petdesetletnico obstoja avstralske državne zveze so proslavili v Sydney-u z velikimi slovesnostmi, z obhodi po mestu in z velikim umetnim ognjem (USIS)

Tiskarstvo je s pomočjo tehničnih izpopolnitev silno napredovalo. Pravo čudo v tiskarstvu pa je stavni stroj, ki je prišel v Avstrijo iz Združenih držav; stavec more na tem stroju staviti na uro do 6.000 črk (USIS)

V Chicagu v Združenih državah so zgradili novo bolnico (Wesley-Memorial-Hospital) v obliki dvojnega „V“, da bi tako dobile bolniške sobe čim več sončne svetlobe in svežega zraka (USIS)

V neki tekstilni tovarni na Predarlskem bodo zastarele naprave in ureditve (slika zgoraj) s pomočjo ERP-kreditov nadomestili z modernimi avtomatskimi tkalskimi statvami (Webstuhl). Te bo mogel upravljati skupaj s sukalom (Spulmaschine) samo en sam delavec (slika spodaj), kar bo znatno povečalo storilnost obrata in bo pocenilo izdelke (USIS)

Večkrat so veliki stroški spravljavanja lesa iz težko dostopnih gozdov vzrok, da ostanejo ti gozdovi neizkoriščeni. S pomočjo ERP-kreditov so začele avstrijske tovarne izdelovati goseničje traktorje (Raupenschlepper), ki jih imenujejo „Motormuli“ in s katerim je mogoče spravljati les iz gozda tudi s težko dostopnih zemljišč (USIS)

Cvet v maju — sad v jeseni

Vsako leto znova se razveseljuje naše oko nad prekrasno sliko cvetočih sadonosnikov. Kakor prelepi šopki zglejajo v lepih pomladanskih dneh sadonosniki ob naših kmečkih domačijah.

Ko sadjar vidi vso to lepoto, se mu veseli srce tudi vsled pričakovanja obilne in dobre sadne letine. Toda do takrat je še daleč; koliko nevarnosti še preži na razvijajoče se sadne plodove! Neštevilni škodljivci so preživeli zimo in bodo napadli še cvetje sadnega drevja, nato pa še zelene in pa dozorevajoče sadne plodove. Razne vremenske nevarnosti — mraz, veter, toča — morejo zelo zmanjšati ali pa tudi uničiti popolnoma upanje na dobro sadno letino.

V mesecu maju mora biti zato vsa sadjarjeva skrb posvečena temu, kako bo čim bolj obvaroval in zavaroval sadno cvetje, nato pa mlade, še zelo občutljive sadne plodove.

Otroške srajce in perilo!
Obleke in blagovi za birmo!

LUDWIG MAURER

Celovec—Klagenfurt,
Alter Platz 35

Spomladansko škropljenje

Meseca maja je potrebno škropljenje pred cvetenjem in pa škropljenje po od cvetenju sadnega drevja. Mogoče bo pri teh vrstah kdo zmajal z glavo in bo rekel: „Vso zimo smo morali pri vsakem sadjarskem članku vedno znova brati samo o škropljenju in še sedaj spomladi nimamo miru pred to propagando. Prav nič nisem upošteval priporočila o škropljenju, pa moje sadno drevje tudi brez tega lepo cvete.“

To je vse lepo in tudi mogoče resnica, toda vedno ne bo tako. Končno se bodo škodljivci tako razmnožili, da bo vsa

Hiša perila KEIMEL, Beljak-Villach, v bližini Autobahnhof — priporoča kvalitetno moško, damsko in otroš-

sadna letina uničena, takrat bo pa tudi že prepozno misliti na pomoč. Zato nič ne pomaga, radi ali neradi se bomo morali vživeti v to, da bo treba začeti tudi pri nas na Koroškem sadno drevje pravilno oskrbovati. Le pravilno oskrbovano sadno drevje daje obilne sadne pridelke, ki so tudi po svoji kakovosti taki, da jih bomo lahko prodali za razmeroma dobro ceno.

Eden glavnih pogojev pravilnega oskrbovanja sadnega drevja pa je pravočasno in temeljito zatiranje sadnih škodljivcev. Ponovno moramo poudariti, da je temelj in bistvo vsega zatiranja in vsega uničevanja sadnih škodljivcev zimsko škropljenje sadnega drevja. Vendar pa moramo obenem tudi povedati, da nam samo zimsko škropljenje še ne more zagotoviti kakovostno prvovrstnega sadne-

ga pridelka, torej takega sadja, ki ne bi bilo ne črvido in ne skrlupasto. Kakovostno prvovrstno sadje bomo dobili le takrat, ako bomo zimsko škropljenje spopolnili in dopolnili s spomladanskim oziroma s poletnim škropljenjem sadnega drevja.

Škodljivci so že tu ...

V spomladi se med različnimi škodljivci kmalu pojavijo listne uši in to posebno močno tam, kjer nismo pozimi škropili sadnega drevja. Proti listnim ušem moremo priporočati kot zelo učinkovito sredstvo E605 f in sicer v 0,03-odstotni razredčenosti, torej 30 kubičnih centimetrov (to je približno $\frac{1}{3}$ desetinke litra) na 100 litrov vode. To sredstvo se je izkazalo kot učinkovito proti listnim ušem tudi takrat, ako so bili listi vsled škodljivega vpliva listnih uši že svaljkasto zviti.

Važno pa je vedeti, da učinkuje to in vsa sredstva proti listnim ušem le takrat, ako pridejo z njimi v dotiko. One uši, ki ne pridejo v dotiko s škroplivom, ostanejo nepoškodovane, se hitro razmnožujejo in ponovno napadajo mlade drevesne poganjke. Zato je važno, da začnemo s škropljenjem proti listnim ušem pravočasno.

Tudi krvave uši so takrat najbolj nevarne in takrat povzročijo največjo škodo, ako smo z zatiranjem teh škodljivcev predolgo odlašali.

Čebela — naš dobitnik

Največji naš dobitnik in dobitnik našega sadnega drevja takrat, ko je v najlepšem cvetju, so čebele. Čebele iščejo v cvetju sadnega drevja sladki sok in pa cvetni prah. Pri tem pa nehoti vzamejo s seboj na nogah in krilih cvetni prah tudi zato, da ga prenesejo na drug cvet in ga s tem pomagajo oprahiti oziroma oploditi. Brez čebel bi neštevilni cvetni našega sadnega drevja ostali neoplojeni, cvetje bi se kmalu osulo, sadno drevje pa bi ostalo prazno.

Zato pa moramo za čebele tudi skrbeti, ali pa jih vsaj ne smemo uničevati. Strupi, ki jih uporabljamo v različnih sred-

stvih za uničevanje in za zatiranje sadnih škodljivcev, pa ne škodujejo samo škodljivcem, uničujejo tudi čebele. Zato moramo takrat, ko sadno drevje cvete, opustiti vsako škropljenje in vsako drugo uničevanje škodljivcev z različnimi praški.

Mraz v maju

Letos smo imeli izredno milo zimo, ki pa je prinesla v nekaterih naših krajih izredno veliko snega, ki v višjih legah kar ne more skopneti. Hladno vreme traja letos izredno dolgo. Zato moramo

Oglejte si naše cene! Videli boste, kaj zmoremo in kako poceni smo!
Sifon 80 cm širok — 8,50
Posteljne prevleke barvane 120 cm široke — 21.—
Atlas gradl 120 cm širok — 25.—
Blago za obleke »Vistra« 80 cm široko v več kot 100 vzorcih — 15.— in 14.—
Cloth za odeje in podloge 140 cm širok — 22.—
Blago za brisače 1 mt. — 9.— Kuhinjske brisače po 11.—
Blago za srajce 80 cm široko — 12,50 in 14.—
Cloth odeje z belo vato — 195.—
Blago za delavske obleke 80 cm široko — 13,50
Tiger-odeje po izredno nizki ceni — 39.—

ZATO KUPUJTE SAMO V TRGOVSKI HIŠI

FORMANEK Beljak-Villach, Rathausgasse 6

biti pripravljene, da nam bo letos tudi mesec maj še pripravil kake neprijetnosti s hladnim vremenom. Navadno je najbolj nevaren čas okrog 15. maja, ob dnevih „ledenjakov“, torej za letošnje binokosti. Seveda je boj proti mrazu zelo težaven in večkrat tudi malo uspešen. Zlasti v nižjih legah in dolinskih sadonosnikih pa bo mogoče zelo koristno ob hladnih nočeh sežiganje materiala, ki povzroča gost dim. — V švicarskih sadnih pokrajinah večkrat s skupnim sežiganjem vlažnega dračja povzročijo umetno meglo nad vsem sadnim okolišem in s tem cvetoče sadno drevje obvarujejo velike škode.

Opravila v maju

Kdor še ni prekopal ali preoral, to je zrahljal zemlje v svojem sadovnjaku, je sedaj res že skrajni čas za to opravilo. Tudi za gnojenje sadnemu drevju je sedaj že skrajni čas. Brez jela ni dela, to ve vsak izmed nas; ne pričakujmo, da nam bo sadno drevje dajalo leto za letom pridelke brez dodajanja potrebnih hranilnih snovi. Mislimo torej pravočasno na zadostno gnojenje sadnemu drevju.

Do srede meseca maja moremo še nadaljevati s požlahtnjevanjem, to je s cepljenjem sadnega drevja. Zlasti za precepeljevanje starejših dreves je sedaj, ko se drevesna skorja rada odloči, zelo ugoden čas.

Mlada sadna drevesca, ki smo jih v jeseni, pozimi in v zgodnji pomladi zasadili in ki so sedaj že lepo pognala, privede-

ADOLF CAMPIDELL

SLIKAR - ZLATAR - KIPAR

Prevezem **VSA POPRAVILA CERKVA**

in vzdavo **OKLOPNIH TABERNAKLJEV**

FEISTRITZ AN DER DRAU, KÄRNTEN

mo trdno ob drevesni kol. Zemlja se je namreč sedaj že toliko usedla, da ni več nevarnosti, da bi korenine drevesca ostale v zraku, ako drevesce privežemo ob drevesni kol.

Ako dalje časa ne bi bilo dežja, ne pozabimo, da moramo mladim, na novo zasajenim sadnim drevescem zalivati. To

pamaga, da se drevesca hitreje in boljše ukoreninijo.

Tudi letos je cvetni nastavek sadnega drevja zelo obilen. To je prvi prepegelj dobre sadne letine. Naša skrb pa naj bo sedaj, da bomo sadno drevje tako oskrbovali, da bo iz obilnega cvetja mogla nastati tudi obilna in dobra sadna letina.

Schleppe pivo - tekoče hranivo!

nico iz cerkve. Če se ji je pa slučajno to ponesrečilo, je prosila sosedo zanj.

Na drugi strani zida pa je bil kotel za svinjsko krmo. Pri kotlu pa so stali različni škafi in druga posoda. V kotu so slo- nele večje in manjše vile za porivanje loncev v peč in lopar za vsajanje kruha in še drugi podolgovati lopar za nakladanje drv v peči. V stropu pa so bili vzdani klini, ki so nosili trame (gliste), na katerih so, če je Bog srečo dal, prekajali meso.

Tu je bila gospodinja neomejen gospodar. Ona je odločala, kaj se je kuhalo, ona je skrbela za ogenj v peči, da je bila soba topla, da so se vsi ogreli in svojo mokro obleko posušili.

Kadar pa je prišel v hišo kak rokodelc na delo (v štero, kakor pravimo), pa naj si je bil krojač, čevljar, sedlar, mizar ali kdorkoli, tedaj pa je bilo v hiši še slovesneje. Otroci so nestrpno čakali, da bodo njihovi čevlji gotovi ali pa njihova obleka dokončana. Ob takih prilikah je mati skrbela, da je prišlo kaj dobrega na mizo, oče pa je prinašal mošt iz kleti. Navadno so vse zalili še z žganjem.

Zvečer so prišli sosede in sosede v vas ter so kramljali pozno v noč. Vsa hiša je bila v dobrem razpoloženju. Če pa so še moški pogledali globoko v glažek, tedaj so pač prišle prav zanimive stvari na dan.

Tako je nekoč prišel k Pecu sedlar v „štero“. Verjetno je tudi on imel v krstni knjigi zapisano kako svetniško ime. O tem pa ljudje niso nič vedeli. Bil je tudi neznan, od kod izvira, le eno je bilo splošno znano, da ne dela rad, zato pa rad govori in še rajši pije. Vsi so ga klicali z imenom „zotlar“, za hrbtom pa so mu pravili kukelca. Ker pa je za svoje delo računal manj kakor drugi, so ga kmetje radi klicali v „štero“. „Zotlarja“ pa je suša v grlu trajno hudo mučila in med delom ni smelo zmanjkati pijače. Zvečer pa je ob moštu in žganju zbrani družini pripovedoval razne novice iz bližnje in daljne okolice. Ko pa so pošle novice, je pričel pripovedovati svoje osebne doživljaje iz vojaške dobe, ko je služil cesarju dolgo vrsto let.

Videl je Nemčijo, Češko, Ogrsko, bil v Dalmaciji, na Laškem in na Hrvaškem. (Dalje prihodnjic)

Ni bilo vojské, ni bilo kugé, ljudje božji, kam ste šli?

L. P.

(3. nadaljevanje)

V zimskem času so v tej prijetno topli družinski sobi izdelovali razne stvari, kakor grablje, metle, košare, skodle itd. Ženske so večinoma predle. Zvečer so v sredi sobe postavili sviječnik, na katerega so pritrdjevali treske, pod njim pa je stala posoda z vodo, da se je v njej ugašalo odpadajoče oglje. Po končanem delu, po večerji in molitvi, se je zbrala vsa družina okoli tople peči. Pri tem so starši učili otroke vsega, o čemer so mislili, da bodo otroci v življenju potrebovali. Učili so jih božjih in cerkvenih zapovedi, učili so jih, kako se morajo obnašati in živeti med seboj in med drugimi ljudmi, učili so jih, kaj in kako morajo delati.

Stari ded in babica sta mlajšim, zlasti otrokom pripovedovala vse mogoče in tudi nemogoče stvari. Pripovedovala sta, kakšno je bilo življenje nekdanj in kaj sta v svoji mladosti slišala pripovedovati in

prerokovati od svojih staršev, dedov in pradedov. Tako je bila ta družinska soba vsem otrokom šola, odraslim delavnic, starim prostor za prijeten odpoitek. Vsem pa je bila prostor, kjer so se trudni v njej odpočili, mokri posušili, premaženi se ogreli, lačni nasitili, potrti in žalostni pa v krogu sočutnih svojcev našli spet poguma in tolažbo.

Poleg te velike družinske sobe je bila črna kuhinja. Tam je stal pred odprtino v hišno peč zid, na katerem je mati kuhala. Na dveh straneh so stali glinasti in železni piskri (lonci), v sredi pa je bil ogenj. Tik ob zidu je bila v zid 15 do 20 cm visoka in široka ter 30 cm globoka vdolbina, kamor je gospodinja vsak večer spravila žerjavico. Drugo jutro jo je vzela ven in zopet je imela ogenj, ne da bi ga bilo treba vkresati. Vsaka gospodinja si je prizadevala, da bi vzdržala skozi vse leto v hiši blagoslovljen ogenj, katerega so prinesli na velikonočno kst-

Abends, nach den
Arbeitslasten,
sieht man Papa
heimwärts hasten,

und zu
Mama Beiers Kummer
sinkt er alsobald
in Schlummer.

Gleich ist wach
und frisch er wieder,
Kraft durchpulst
die müden Glieder,

weil der Kuchen,
den er isst,
Königlicher
Herkunft ist!

König
BACKPULVER

Imamo neverjetno bogato izbiro

jopic, plaščev, oblek

kakor tudi vseh ostalih predmetov moške in damske konfekcije

MODNA HIŠA

Kainz

Celovec-Klagenfurt
Bahnhofstrasse 17

Florijanovo jajčanje (Iz Lepene)

Lepa stara šega se je ohranila vse do danes, da se na predvečer goda sv. Florijana zberejo fantje iz Lepene, Koprivne in Podpece, da gredo jajčat. To se pravi, da gredo od hiše do hiše ter pojejo za jajčanje posebno pesem. Povsod jih z veseljem pričakujejo in vsaka gospodinja jih bogato obdara z jajci in drugimi dobrotami. Ponekod dobijo tudi masti in krapov, pa tudi mošta in žgane kapljice ne manjka, tako da včasih kateri jajčar na dolgi trudopolni poti tudi opeša. Ker je sv. Florijan visoko spoštovan kot zaščitnik proti časnemu in večnemu ognju, je na deželi tudi praznovan.

Ko pridejo jajčarji k hiši, zapojejo pesem o sv. Florijanu, ki se glasi takole: „Eno pesem hočemo peti od sv. Florijana, in vse skupaj vzeti, kar nam gospodinja dá.

Da bi velka trava rastle, da bi se vaša krava pasva, da bi b'lo povne kible masva in pa velike groblje jajc.“

Med tem ko čakajo, da prinese gospodinja jajc in drugih dobrot, igra eden na harmoniko, potem pa zapojejo v zahvalo pesem:

„Lepa hvala mati vam,
za vse, kar dali ste.
Vse poplače sveti Florijan,
vam tisočkrat vse.“

Potem gre jajčanje dalje svojo pot v pozno noč, včasih tja do ranega jutra.

Na nedeljo po sv. Florijanu pa napravi jajčarsko rajanje, katero je navadno v Mlačji ali pa na Auprišem, kjer ne manjka cvrtja in šmorna, ker jajčarji so nabrali polno kiblo masla in veliko grobljo jajc.

KRB

Družabna potovanja

13.—14. maja: Binkošti v Ljubljani
z vlakom iz Podrožnice na Jesenice

12.—14. maja: Opatija—Postojnska jama
preko Trsta

13.—14. maja: Binkošti v Benetkah
Pet dni Rim—Neapel—Capri šil. 650.—;
vsak ponedeljek ali četrtek

GRADO
7 dni šil. 580.—; 14 dni 1135.—; 21 dni šil. 1700.—.

SOLNOGRAŠKE IGRE 1951: predprodaja vstopnic od 10. maja naprej.

Prijave, pojasnila in programe dobite pri
Kärntner Reisebüro
Celovec, Beljak, Šmohor, Borovlje, Velikovec

Lepa je ta, kakor mnogo drugih starih navad na slovenskem-Koroškem. Mladina, čuvaj in goji jih kot narodno svetinjo! Ostani zvesta lepim in poštenim navadam in šegam, katere so podedovane že od pradedov, zato jih moramo spoštovati in varovati, kakor tudi našo lepo slovensko govoro.

Za Binkošti - Matecinski dan kupite najugodnejše spet pri **Wasmuth - Beljak - Villach**
Ljudska trgovska hiša **Dietmar Wasmuth & Co., Beljak-Villach - Hauptplatz, Tel. 41-03**
Kdor izbere **Wasmuth** - pravilno gospodari, ker varčuje

BIRMANSKE URE kupite najugodnejše
KARL FESSL
Beljak-Villach (pri Fugger-Keller)

ZA POMLAD
v največji izbiri in v najkvalitetnejših znamkah
NOGAVICE
POLO-SRAJCE
PERILO za dame, gospode in otroke
VEZENINE VSEH VRST
v strokovni trgovini
MAX POLLANZ
KLAGENFURT, Obstplatz 7

ČEVLJI
Graf
SO RES NAJBOLJŠI
CELOVEC-KLAGENFURT,
Burggasse

Kam gremo?
Na klobase in dobro vino v gostilno
SOCHER
(Anna in Christian Kornbrath)
Celovec-Klagenfurt, St.-Veiter Straße 14

Trgovina vseh električnih potrebščin
Kupujte pri domačem obrtniku
HANS KREUTZ
Celovec, Kramergasse 11 Telefon 31-73
RADIJSKI APARATI NA OBROKE

Najboljši **Stadoled**
dobite v zajtrkovalnici
FRANZ RAMUSCH
Celovec-Klagenfurt Paradaisergasse 2
(v poslojpu »Bezirkshauptmannschaft«)

KRISCHKE & Co.
CELOVEC - KLAGENFURT
Neuer Platz 12 in 8.-Mal-Str. 3
Blago za obleke, perilo, vletenine,
potrebščine za krojače in tapetnike

Radi preselitve dajemo
RAZPRODAJ
po globoko nižanih cenah
Nudimo ženske torbice, ak-
tovke, kovčke, denarnice itd.
J. HEGENBART
trgovina usnja
CELOVEC - KLAGENFURT
Villacher Straße 9

Behe-ČEVLJI
BELJAK-VILLACH — WIDMANNGASSE 43
ITALIENER STRASSE 17
specialna izdelovalnica
ortopedičnih, športnih in
planinskih čevljev

Birmanske obleke za dečke in de-
klce kupite najugodnejše pri
Waldner
Celovec-Klagenfurt,
10.-Oktober-straße

Ze nad 250 let kupujemo najboljše sladkorčke — bonbone — kolačke in sveče
za praznike in vsako priliko pri **ZEHNER** Celovec-Klagenfurt,
Alter Platz
Kupimo vsako količino čebelnega voska ali pa ga zamenjamo za najboljše
pristine satnice.

Elektromotorji - elektroinstalacije
prosti vodi - elektr. naprave
popravila - gradnje in načrti
Ganz-elektrodelavnice
Ing. F. Düllnig
CELOVEC - Klagenfurt
Pischeldorferstraße 4 - Telefon 18-22

DOBRA IN OKUSNA OBLEKA
samo pri
Moden Sickl
CELOVEC - KLAGENFURT
PARADEISERGASSE 4

Nakup in prodaja:
STAREGA ZELEZA
UPORABNEGA ZELEZA
KOVIN
KOSTI
STAREGA PAPIRJA
CUNJ
G. FRICK
CELOVEC-KLAGENFURT,
SALMSTRASSE 7 — Tel. 1486

Za binkošti
6 fotografij - 6 daril
PRIDITE PRAVO ČASNO V
Foto Tollinger
Celovec-Klagenfurt, Alter Platz 31. Telefon 20-76
Slike za legitimacije - ekspresno

Gledališče
Začetek predstav ob 20:00

2. V. »Rigoletto«, izbirni abonma, prosta prodaja vstopnic.
3. V. »Balkanliebe«, abonma C, izbirni abonma, prosta prodaja vstopnic.
4. V. »Heitere Geister« (premiera), izmišljena komedija po Noel Coward-u, abonma A, prosta prodaja vstopnic.
5. V. »Rigoletto« (zadnjič), izbirni abonma, prosta prodaja vstopnic.
6. V. »Heitere Geister«, izbirni abonma, prosta prodaja vstopnic.

KINO

Celovec - Klagenfurt
STADTTHEATER
Predstave ob 18. in 18. uri, ob ponedeljkih tudi ob 20. uri.
Od 4.—10. V. »Epilog«

PRECHTL
Predstave ob 16.00, 18.15 in 20.30
Od 4.—7. V. »Nach Regen scheint Sonne«
Od 8.—10. V. »Der gläserne Berg«

Beljak - Villach
BAHNHOFLICHTSPIELE
Dne 8. maja so predstave samo 1z, 14. in 16. uri.
Od 4.—7. V. »Bitterer Reis«
Od 8.—10. V. »Sindbad der Seefahrer«

STADT-KINO
Predstave ob 16., 18. in 20. uri.
Od 4.—7. V. »Rsie's Skandalchronik«
Od 8.—10. V. »Das doppelte Lottchen«

Elite Filmbühne
Predstave ob 15.45., 18.15. in 20.15, ob nede-
ljah in praznikih ob 14., 16., 18.15. in 20.15.
Od 4.—7. V. »Der Schatten des Herrn
Monitor«
Od 8.—10. V. »Der Dieb von Bagdad«

Apollo Lichtspiele
Predstave ob 10., 12., 14., 16., 18. in 20. uri.
Od 4.—7. V. Man spielt nicht mit der Liebe
Od 8.—10. V. »Brand im Ozean«